

odsev 48

glasilo Občine Mokronog - Trebelno, junij 2019, leto XIII

Dobri dan

Občina Mokronog-Trebelno se, kot vse občine, iz dneva v dan sooča z vprašanji bodočega razvoja. Ta se pojavlja

jo na praktično vseh področjih, ki zadevajo življenja občanov, saj je spisek pristojnosti in obveznosti občin dolg in zahteven, sredstva pa omejena.

Najprej smo lani uresničili dolgoletno željo in potrebo prebivalcev Trebelnega po športni dvorani in urejenih zunanjih športnih površinah ter dozidali šolo, v letošnjem letu pa smo dogradili tudi vrtec. Menim, da so sedaj vzpostavljeni vsi pogoji, ki otrokom primerno omogočajo njihov osebni in telesni razvoj, kakor tudi udejstvovanje v različnih aktivnostih, zaposlenim pa izjemne prostorske razmere, v katerih se lahko posvetijo svojemu poslanstvu.

Kot že večkrat omenjeno, se občina Mokronog-Trebelno lahko pohvali s trendom rasti prebivalstva. Z ustanovitvijo občine se posledično povečuje tudi število otrok, ki želijo in so vključeni v organizirano predšolsko varstvo. Pohvalimo se lahko z dejstvom, da imamo kar 155 otrok, to je 85 procentov vseh predšolskih otrok vključenih v predšolsko varstvo. Otroci so razporejeni v sedmih oddelkih, od katerih delujeta dva na Trebelnem in je vanj vključenih 36 otrok. (Naj poudarim, da sta bila ob ustanovitvi Občine Mokronog-Trebelno, organizirana v okviru OŠ Mokronog, le dva oddelka vrtca, vanj pa vključenih komaj 40 otrok.)

Zakaj na Trebelnem gradnja dodatnih prostorov za »vrtičkarje?« Junija 2017 je bila s strani nekaj posameznih občanov, dana pobuda po zagotovitvi dodatnih prostorskih kapacitet vrtca.

Julija 2017 smo pridobili Oceno demografskih gibanj za daljšo časovno obdobje v občini. To je izdelalo podjetje ESPRI iz Novega mesta (stala je 1073 evrov). Ta ocena je pokazala, da se glede na trenutne razmere z demografskega vidika, ob upoštevanju trenutnih demografskih trendov, potrebe po

kapacitetah v vrtcu na ravni celotne občine Mokronog-Trebelno kot celote predvidoma ne bodo bistveno spremenile. To pomeni, da je pripravljavec ocene, odločitev o tem, ali gremo v dograditev ali ne, prepustil občini. V prihodnjih nekaj letih bo občina sicer predvidoma doživela svoj demografski vrh, vendar projekcije za leta po letu 2021 kažejo, da bo to stanje kratkotrajne narave, medtem ko gre pri odločitvi za nov oddelk vrtca praviloma za dolgoročno naložbo. Pa kljub temu je občina prisluhnila željam okolja in poskrbela, da bodo naši zaposleni lahko nemoteno opravljali svoje delo, starši pa bodo otroke zaupali v varstvo v varne, sodobne in svetlo opremljene prostore, kjer bodo lahko v največji meri razvijali svoje potenciale.

Občina Mokronog-Trebelno je z dozidavo enega oddelka vrtca, z vso potrebno infrastrukturo in spremljevalnimi prostori, pri čemer je bil dan velik poudarek zračnosti in svetlosti prostorov, namenila 243.000 evrov, lastnih sredstev, ki jih je zagotovila v občinskem proračunu. To pa pomeni, da je bil vrtec zgrajen zgolj z občinskim denarjem.

Ob tej priliki se zahvaljujem vsem deležnikom, ki so kakorkoli prispevali k tej pomembni pridobitvi. Še posebej pa velja zahvala direktorici občinske uprave, izva-

jalcem in nadzorniku del, ravnateljici OŠ Mokronog, učiteljskemu zboru podružnične šole, pa tudi staršem otrok in učencem podružnične šole.

Po tem, ko smo »vrtičkarjem« zagotovili primerne pogoje za bivanje in igro bomo sledili tudi trendu potreb po oblikovanju dodatnih oddelkov vrtca in se potrudili zagotoviti varstvo vseh otrok katerih starši bodo izrazili interes po vključitvi. Po podatkih vrtca Mokronožci bodo v novem šolskem letu sprejeti v vrtec vsi naši otroci, ki izpolnjujejo pogoje za sprejem.

Sicer pa te dni pričenjamo z izvedbo investicijskega vzdrževanja občinskih cest, oz. odsekov, ki so bili prepoznani kot prioriteta. Dela bodo zaključena predvidoma sredi avgusta.

Tudi za gradnjo infrastrukture – I. faza v Poslovni coni Puščava smo že pridobili gradbeno dovoljenje, z izvedbo del pa bomo pričeli po opravljenih vseh formalnostih in izbiri izvajalca del. Predvidoma proti koncu leta.

Spoštovane občanke in občani, vsem vam še posebej pa učencem, dijakom in študentom želim lepo poletje in še lepše počitnice.

Anton Maver
Župan

Nesreča nikoli ne počiva

pravi stari rek. Pride nepričakovano, potuhnjeno in se razvije v pravi pekel.

Tudi 15. februarja 2019, nekaj po 18. uri, je bilo tako. V kurilnici sem zakuril v peči, kot že mnogokrat. In tudi kot že mnogokrat, sem šel, nič hudega sluteč, čez dobro uro naložit na ogenj.

Takrat pa šok. Ogenj in dim. Iz drobcenih delcev žerjavice se je preko drobirja razvil ogenj in zajel kakih 5 metrov drv, ki so bila zložena v kurilnici. Začel sem gasiti z gasilno peno in klical na pomoč. Moji dobri sosede so se odzvali v trenutku. Boštjan Zupančič se je naraščajoče ognjene pošasti lotil z gasilnim aparatom, Žibertova sta prisebno poklicala gasilce. Ogenj je bil kljub zaviranju že tako silovit, da je hotel zaseči ostrešje. Gorje, ostal bom brez doma.

Takrat pa so že prihiteli mokronožski gasilci. Odklopili so elektriko in uspešno do konca pogasili ogenj. Naredili so kontrolo hiše in okolice zaradi možnega žarišča in vsa na pol zoglenela drva spravili na plano, da so lahko dokončno ustavili tlenje. Na koncu so opravili še meritve temperature, da ne bi prišlo do samovžiga. Strokovno in profesionalno!

Iskrena in globoka hvala Gasilskemu društvu Mokronog, Boštjanu Zupančiču, sosedom in vsem, ki so kakorkoli pomagali reševati moj dom iz ognjenega žrela.

Hvaležen in ponosen sem, da živim med ljudmi, ki so nesebično pripravljeni pomagati v trenutku, ko si sam nemočen.

Zoran Mikec, Sveti Vrh 1

Novi prostori vrtca na Trebelnem

Potem ko je bil oktobra 2018 na Trebelnem svojemu namenu predan nov športni center in prenovljeni prostori tamkajšnje podružnične šole ter urejene zunanje površine, so v aprilu slovesno namenu predali še na novo zgrajene prostore vrtca Mokronožci, s čimer je občina Mokronog-Trebelno zagotovila ustrezne pogoje za predšolsko varstvo.

»Lani je število otrok na Trebelnem naraslo, tako da se je izkazala potreba po dveh oddelkih. Enega smo namestili v prostorih šole, kar pa dolgoročno ne more biti. Občina je prepoznala potrebo in prisluhnila željam okolja po dodatnih prostorih vrtca, na katere smo izjemno ponosni,« je povedala **Zvonka Kostrevc**, ravnateljica Osnovne šole Mokronog, pod okriljem katere deluje tudi vrtec Mokronožci z oddelkom na Trebelnem, in dodala, da je v tem šolskem letu na Trebelnem v dveh kombiniranih oddelkih 36 otrok, vrtec v Mokronogu pa obiskuje 90 otrok.

S svetlo in prostorno igralnico, sanitarijami, veliko pokrito teraso, prenovljeno garderobo in prostorom za individualno delo so se po besedah ravnateljice močno izboljšali pogoji za delo, otroci pa bodo v novih prostorih lahko v največji meri razvijali svoje potenciale. »Ponosni smo tudi na veliko otroško igrišče, ki ga bo potrebno opremiti z novimi igrali, saj je nekatere že načel zob časa in ne zadoščajo več kriterijem,« je še povedala Kostrevc.

Občina je za naložbo, za katero je poskrbel novomeški CGP, odštela 243.000 evrov, v celoti pa jo je pokrila iz občinskega proračuna. Župan **Anton Maver** je uvodoma v svojem govoru dejal, da je to pomemben dan tako za Trebelno kot za celotno občino. »Na Trebelnem se ponovno veselimo, tokrat novih prostorov vrtca. S tem smo zagotovili ustrezne prostorske pogoje za predšolsko varstvo. Menim, da smo vzpostavili pogoje, ki otrokom omogočajo razvoj na različnih področjih, zaposlenim pa nudijo prostorske razmere, v katerih se lahko posvetijo svojemu poslanstvu,« je dejal župan in dodal, da so s tem za več let zadostili potrebam naraščajočega števila otrok na Trebelnem.

Ob odprtju dodatnih prostorov vrtca so pripravili tudi kulturni program, v katerem so sodelovali otroci iz vrtca, manjkali pa niso niti skratje Mokronožci.

**Besedilo: povzeto po DL
Mojca Pekolj**

Preboj Radna vas počasi dobiva pravo podobo

Projekt ureditev lokalne ceste na preboju Radne vasi počasi dobiva svojo pravo podobo, kar je razvidno iz priložene fotografije. Del ceste je že na pravem mestu, pospešeno pa se urejajo brežine na obeh straneh preboja. Izkop materiala poteka še na zadnjem delu preboja, tako da se bo izvedla navezava na obstoječo LC proti Ornuški vasi. Občina se je dogovorila z izvajalcem del – Rekon d.o.o., da bo projekt dokončno zaključen v naslednjih dveh letih.

Mojca Pekolj

Poročilo s seje Občinskega sveta

Občinski svet se je 10. aprila 2019 sestal na 4. redni seji Občinskega sveta Občine Mokronog-Trebelno. Na seji so bili prisotni vsi člani (11), na dnevnem redu pa je bilo 14 točk.

- Sprejet je bil Zaključni račun proračuna Občine Mokronog-Trebelno za leto 2018.** Realizacija je na strani prihodkov znašala v višini skoraj 3,3 milijona evrov od načrtovanih 4,1 milijona evrov oz. 81,7 %, realizacija odhodkov pa v višini dobrih 4,3 milijona evrov od načrtovanih skoraj 5,2 milijona evrov oz. 83,5 %. V letu 2018 se je občina zadolžila za 124.297 €, kot povratna sredstva po 21. členu pri državi in 700.000 € pri domači banki. Stanje na transakcijskem računu je bilo ob koncu leta 14.629 €.
- Občinski svet Občine Mokronog-Trebelno je sprejel Odlok o rebalansu B proračuna Občine Mokronog-Trebelno za leto 2019. Sprejel je letni načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Mokronog-Trebelno za leto 2019 ter Sklep o zadolžitvi občinskega proračuna v letu 2019.**

Razlog za ponovni sprejem rebalansa je prijava na razpis Ministrstva za zdravje, za sofinanciranje reševalnega vozila Zdravstvenega doma Trebnje. Prihodki se tako povečujejo glede na sprejeti pro-

račun za leto 2019 za 2,6 %, odhodki se povečujejo 2,2 %. Pri pripravi gradiva so se upoštevala priporočila Ministrstva za finance glede planiranja realnih prihodkov kot tudi odhodkov. V letu 2019 je predvidena tudi zadolžitev v višini 331.680,00 €, in sicer 200.000 € pri domači banki in 131.680 € povratnih (kreditnih) sredstev pri državi. Gre za ugoden dolgoročni kredit (obrestna mera je 0 %), le-ta sredstva se ne bodo štela v kvoto zadolževanja.

- Predlog proračuna za leto 2020** je pripravljen na osnovi realizacije iz leta 2018 in predvidenih projektov za leto 2020. Javna obravnava je potekala od 26. 2. do 29. 3. 2019, vendar Občinska uprava ni prejela nobenega predloga za spremembo proračunskih postavk. V predlogu proračuna so predvideni prihodki v višini 3.867.445,00 € in odhodki v višini 3.825.508,00 € ter zadolževanje v višini 128.368,00 € pri državnem proračunu, katera se ne bodo štela v kvoto zadolževanja. **Sprejet je bil Odlok o proračunu Občine Mokronog-Trebelno za leto 2020, letni načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem Občine Mokronog-Trebelno za leto 2020 in Sklep o zadolžitvi občinskega proračuna v letu 2020.**

- Občinski svet Občine Mokronog-Trebelno je potrdil Elaborat o oblikovanju cene izvajanja storitev javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov v RCERO Ljubljana za obdobje 2019–2021 – soglasje k ceni storitev obdelave komunalnih odpadkov. Javno podjetje Komunala Trebnje prične s postopkom poenotenja cen komunalnih storitev v vseh štirih občinah.**
- Občinski svet Občine Mokronog-Trebelno je sprejel Odlok o ravnanju z zapuščenimi in nepravilno parkiranimi vozili v Občini Mokronog-Trebelno v prvi obravnavi.**
- Občinski svet Občine Mokronog-Trebelno se je seznanil z Letnim poročilom Skupne občinske uprave Mirnska in Temeniška dolina – Medobčinski inšpektorat in redarstvo za leto 2018 ter sprejel Sklep o oceni izvajanja občinskega programa varnosti Občine Mokronog-Trebelno v letu 2018.**
- Občinski svet Občine Mokronog-Trebelno je sprejel Odlok o razglasitvi zbirke likovnih del slikarja Borisa Kobeta za kulturni spomenik lokalnega pomena na območju Občine Mokronog-Trebelno. Predlog za razglasitev**

zbirke Kobetovih slik je podal ZB za vrednote NOB Trebnje, ki je tudi lastnik 34 slik, ena slika pa je v lasti OŠ Mokronog. Slike obsegajo zbirko 33 slik krajev Dolenjske in Notranjske, kjer je Gubčeva brigada v drugi svetovni vojni odigrala pomembno narodnoosvobodilno vlogo, 2 sliki pa sta nastali kasneje, vendar sta ravno tako tematsko oziroma vsebinsko posvečeni Gubčevi brigadi oziroma narodnoosvobodilnemu boju. Vse slike se nahajajo v Osnovni šoli Mokronog. Trenutno je zbirka brez kulturnega in zgodovinskega statusa in posledično brez finančnih sredstev za uveljavitev osnovnih konservatorskih in restavratorskih posegov ter za nadaljnji razvoj. Združenje borcev za vrednote NOB Trebnje, OŠ Mokronog in Dolenjski muzej so predlagali pridobitev pravnega statusa zbirke, z aktom o njeni razglasitvi za premični spomenik lokalnega pomena.

8. **Občinski svet Občine Mokronog-Trebelno je sprejel Sklep o izdaji soglasja k cenam za izvajanje storitve »Pomoč družini na domu« ter določitvi višine subvencije Občine Mokronog-Trebelno.** Izvajalec storitve Pomoč na domu je v gradivu za povišanje cen obrazložil, da je povišanje cene posledica višje uvrstitve delovnih mest v plačne razrede (za en plačni razred); višje minimalne plače za 4,5 %; višja najnižja osnova za plačilo prispevkov 56 % povprečne plače v RS; regres za letni dopust v višini minimalne plače; upoštevana inflacija 2,1 % (jesenska napoved UMAR-ja). Storitev je predvidena, da se izvaja v enakem obsegu kot v preteklem letu (96 uporabnikov, 106 učinkovitih ur na oskrbovalko, 11,5 oskrbovalk). Prav tako je izvajalec dal pobudo za dvig subvencije občine iz zdajšnjih 63 % na 65 %. Končna cena bi bila za uporabnika nižja, povečanje na strani občine na račun dviga subvencije pa bi znašalo cca. 800 € na letni ravni, višja cena z upoštevanjem višje subvencije (65 %) pomeni za okvirno 1.400 € višji strošek na letni ravni. Mesečni obračuni izhajajo iz dejanske realizacije opravljenih ur v Občini Mokronog-Trebelno za uporabnike občine.
9. **Občinski svet Občine Mokronog-Trebelno je podal pozitivno mnenje k imenovanju Zvonimire Kostrevec za ravnateljico Osnovne šole Mokronog.**
10. **Občinski svet se je seznanil z Letnim programom dela Nadzornega odbora za leto 2019.**

Mojca Pekolj, direktorica OU

Prenovljena Uredba o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije

Pravico do samooskrbe bodo po novem lahko prejele tudi skupnosti odjemalcev in ne samo enostanovanjske oz. večstanovanjske hiše ali poslovne stavbe.

V prejšnji številki glasila Odsev je bil objavljen članek z naslovom SAMOOSKRBA Z ELEKTRIČNO ENERGIJO, v katerem je bila podrobneje predstavljena individualna oskrba z električno energijo, ki je urejena z Uredbo o samooskrbi z električno energijo iz obnovljivih virov energije. S 1. majem je pričela veljati nova, prenovljena uredba. Ključne novosti nove uredbe so, da bodo pravico do samooskrbe lahko prejele tudi skupnosti odjemalcev in ne samo enostanovanjske oziroma večstanovanjske hiše ali poslovne stavbe. Samooskrba skupnosti odjemalcev pomeni, da gre za skupnost

odjemalcev, ki se povežejo z namenom koriščenja električne energije, proizvedene v napravi za samooskrbo, njihova merilna mesta pa niso vezana na notranjo inštalacijo istega objekta oz. lokacije, so pa v bližini in so vezani na omrežje iste transformatorske postaje. Na ta način bodo koristila sistema samooskrbe lahko deležni tudi tisti, ki živijo v hišah, kjer postavitve naprave za samooskrbo ni primerna (npr. zaradi neprimerne lege strehe), saj bo po novem naprava za samooskrbo lahko postavljena tudi na drugem objektu.

Pomembna novost je tudi ta, da se pravica do samooskrbe ne veže samo na lastnike naprave, ampak jo imajo tudi najemniki.

Jerneja Dragan

Turistična zveza Slovenije in Turistično društvo Mokronog vas v sodelovanju s Knjižnico Pavla Golie Trebnje vabimo na

VABILO

30. KRESNA NOČ

19. SREČANJE TURISTIČNIH DRUŠTEV
PODEŽELJA

PREDAVANJE

22. JUNIJ 2019

OB 16.30

Upravno-kulturno središče
Mokronog

Ohranjanje kulturne dediščine kresovanja
ter načini, kako jo umestiti
v sodobni čas in turistične namene.

dr. JANEZ BOGATAJ

TURISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE

TURISTIČNO DRUŠTVO MOKRONOG

Sanacije na občinskih cestah v mesecu maju

Na območju naselja Jagodnik je potekala sanacija zemeljskega usada na odseku LC 295283, ki ga je povzročilo neurje v preteklem letu.

Izvedba del je zajemala čiščenje terena, izvedbo zemeljskih del, ureditev odvodnjevanja, izgradnja temelja, zidu in asfaltna dela ter vgradnjo varovalne ograje.

Foto zgoraj

Pred naseljem Križni Vrh je Komunala Trebnje d.o.o. sanirala udor ceste na mostu. Z delno rekonstrukcijo mostu je hkrati povečala širino voziščne konstrukcije na mostu in s tem izboljšala varnost uporabnikov odseka občinske ceste.

Končno podobo bodo zaključila še asfaltna dela ter namestitve obojestranske varovalne ograje.

Foto sredina

Pretekli teden je Komunala Trebnje d.o.o. pred vasjo Log začela s sanacijo mostu na katero so občani že dolgo čakali.

Dela bodo predvidoma zaključena v mesecu juniju.

Foto spodaj

Bojan Pucelj,
občinska uprava

V Mokronogu so obudili spomin na Stanka Pirnata

Marjeta Bregar, Matej Ocvirk in Veronika Brvar

Jani Glavač in Anton Maver

V Mokronogu so se prvi junijski petek poklonili Stanku Pirnatu, pravniku in skladatelju, ki je zadnja leta svojega življenja preživel prav v Mokronogu, kjer je pokopan.

A ko so pred tremi desetletji gradili mrliško vežico, je bilo treba porušiti del pokopališkega zidu, kjer je bil tudi njegov nagrobnik. Tako so se natanko 160 let po njegovem rojstvu z odkritjem spominske plošče in s pogovornim večerom poklonili nadarjenemu skladatelju in zavednemu Slovincu, ki je na svoji sicer kratki življenjski poti pustil viden pečat.

»Morda je bil pozabljen in neznan ravno zaradi njegovega

kratkega bivanja tu pri nas. Slabi dve leti je služboval, potem pa zbolel in slabo leto zatem umrl. Pokopan je v Mokronogu, vendar spominske plošče ni več. Ni, ker se ni, pred desetletji, ko se je širilo pokopališče, nihče zavzel zanj, ker je bil neznan, pozabljen. Za današnji dogodek in popravilo krivice, ki se je v preteklosti nehote zgodila, je zaslužen naš vsestranski kulturni ustvarjalec Stane Peček, ki je pred kratkim na Občino Mokronog-Trebelno naslovil pobudo za postavitve spominske plošče,« je dejal župan Občine Mokronog-Trebelno **Anton Maver**.

Stanko Pirnat se je rodil 7. junija 1859 v Štorah pri Celju. Odraščal je v narodno zavedni družini, kar je tudi oblikovalo njegovo življenjsko pot. V Celju je dokončal nižjo gimnazijo, leta 1879 maturiral v Ljubljani

in leta 1883 končal študij prava na Dunaju. Notarsko prakso je opravljal v Ormožu, Ptuj, Ljubljani, Kranju, Brežicah in Stični, leta 1896 pa je bil premeščen v Mokronog. V zadnjih letih svojega življenja je svoj prosti čas namenjal glasbi. Že kot dijak je prepeval v raznih zborih, njegov skladateljski dar pa je odkril skladatelj in dirigent Matej Hubad, ustanovitelj Glasbene matice. Z mojstrsko roko ga je vodil po obrtni delavnici kompozicije in ga spodbujal k ustvarjanju. Najraje je skladal za mešane zборе. Večino pesmi je izdala Glasbena matica, nekaj jih je posvetil Dolenjskemu pevskega društvu, s katerim je sodeloval. Jeseni leta 1898 je Pirnat zbolel na želodcu in naslednje leto, 28. avgusta, umrl.

»Ko sem pred kakimi štirimi leti opazil, da ni več spomenika, niti groba, sem začel brenkati na razne strune,« je na pogovornem večeru dejal pobudnik obuditve spomina na nadarjenega skladatelja **Stane Peček**. »Hvaležen sem vsem, ki so sodelovali, da smo zgodbo pripeljali do tu.«

Da bi se poklonili prezgodaj preminulemu skladatelju in popravili pred desetletji storjeno krivico, so se na pogovornem večeru sprehodili skozi življenje Pirnata, od njegovih mladih let v Štorah, po njegovi karierni poti in njegovi ljubezni do petja in skladanja, notarskega dela in vse do njegovih zadnjih

let življenja v Mokronogu. Življenje in delo Stanka Pirnata so predstavili **Matej Ocvirk**, lokalni zgodovinar iz Štor, ki je predstavil narodno buditeljsko vlogo očeta na Stanka Pirnata, **Veronika Brvar**, predsednica Glasbene matice Ljubljana, je spregovorila o vlogi in pomenu Glasbene matice in dirigenta Mateja Hubada pri uveljavitvi in vrednotenju zborovskih del Stanka Pirnata, ter **Marjeta Bregar**, kustosinja zgodovinarke Dolenjskega muzeja Novo mesto, ki je orisala prihod Pirnata v Mokronog, njegovo notarsko delo in Mokronog v 19. stoletju ter Pirnatovo članstvo in delovanje v društvi. Zbrana sta nagovorila tudi predstavnik Društva slovenskih skladateljev **Tomaz Burkat** in podžupan Občine Štore **Jani Glavač**.

Pogovorni večer je obogatil Kvartet Strmole s skladbami Stanka Pirnata Bog je moj ščit in Naša zvezda. Program so sooblikovali še otroški in mladinski pevski zbor Osnovne šole Mokronog z zborovodkinjo **Jelko Gregorčič Pintar** ter solistka z mokronoške šole **Ana Gregorčič**. Prav Osnovna šola Mokronog, ki se je vključila v projekt, bo poskrbela, da bo spomin na Stanka Pirnata živel še naprej. Učiteljica glasbenega pouka Jelka Gregorčič Pintar bo namreč njegov prispevek na glasbenem področju vsako leto predstavila učencem pri pouku, letos pa so učenci oblikovali plakat o življenju in delu Stanka Pirnata, ki bo prihodnjih tednih razstavljen v Krajevni knjižnici Mokronog.

Dogodek so zaokrožili s slovesnim odkritjem spominske plošče na nekdanji SODNIJI, ki jo je oblikoval domačin **Borut Dvornik**. Spominsko ploščo sta odkrila župan Občine Mokronog-Trebelno Anton Maver in podžupan Občine Štore Jani Glavač.

Besedilo in foto:
JSKD OI Trebnje

Barve pomladi

Galerijski prostori so zaživeli v novi preobleki. Barvitost, energijo in pomladno sonce so v prostoru začasne razstave prinesle Eve. Katere, se sprašujete? Eve, Irene Polanec, seveda. Zrazstavosmo obeležili okrogli jubilej umetnice, večkratne udeleženke Mednarodnih taborov likovnih samorastnikov. Razstavo Irena Polanec, Pisma Evi, je odprl župan Občine Mokronog-Trebelno, Anton Maver. O razstavi je spregovorila direktorica Centra za izobraževanje in kulturo Trebnje, Patricija Pavlič. Otvoritve razstave se so se udeležili številni ljubitelji umetnosti, ki so se navduševali nad barvitimi deli umetnice in se prepustili čudovitemu glasbenemu programu Glasbene šole Trebnje. Razstava je na ogled vse do 15. septembra 2019.

Med **8. in 15. junijem 2019** smo gostili **52. Mednarodnem taboru Likovnih samorastnikov Trebnje** in se ponovno lahko družili s pisano družino umetnikov širom sveta, ki bodo ustvarjali v galeriji.

Tokrat smo gostili **8 umetnikov: Vlasta A. Gottstein (1946)** iz Nemčije, ki se je šolala za gradbeno risarko in oblikovalko tekstila. Risanja se je učila pri različnih mentorjih, redno pa sodeluje tudi na razstavah, delavnicah in kolonijah. Samostojno je razstavljala v Nemčiji, Švici, Italiji in Sloveniji. Na skupinskih razstavah je dela predstavila v Sloveniji, Švici in Nemčiji. **Alexandre Marion (1981)** iz Francije, ki je po poklicu učiteljica. S slikanjem se profesional-

no ukvarja od leta 2010 in je samostojno razstavljala v Franciji, skupinsko pa v Italiji, Kanadi, Češki republiki, na Poljskem in Tajvanu. **Samaneh Atef Derakhshan (1989)** iz Irana, ki je po izobrazbi inženirka računalniških ved in se s slikarstvom intenzivneje ukvarja zadnjih nekaj let. Svoja dela pa je razstavljala v Srbiji, na Danskem, v Franciji, Nizozemskem, v Beogradu in Indiji. **Tomaž Hartman (1957)** iz Slovenije je po poklicu inženir gozdarstva. Les ga je prevzel, zato se mu je ustvarjalno posvetil. Dela je razstavjal na samostojnih razstavah po Sloveniji in na Hrvaškem. **Franjo Klopotan (1938)** iz Hrvaške, ki se je izučil za fotografa in retušerja za globoki tisk. V slikah se je najprej navezoval na Hlebinsko šolo in se kasneje od nje oddaljil. Velik del opusa posveča religioznim motivom ter politični satiri. Samostojno je razstavjal na Hrvaškem, v Nemčiji, Avstriji in Sloveniji. **Sandrine Lepelletier (1971)** iz Francije, ki je z glino začela intenzivneje ustvarjati leta 1997 in pet let kasneje stvaritve tudi javno predstavljati. Samostojno je razstavljala v Franciji in Italiji, skupinsko pa v Franciji, Belgiji in v ZDA. **Martin Pap (1960)** iz Srbije, ki je s slikanjem pričel leta 1985, dela pa javno razstavlja od leta 1996, ko se je slikarstvu tudi poklicno posvetil. Samostojno je razstavjal v Srbiji, Grčiji in Slovaškem, skupinsko pa tudi v drugih državah po svetu. **Giuliano Zoppi (1955)** iz Italije, se je leta 1981 slikarstvu povsem predal. Njegova dela se nahajajo v stalnih zbirkah številnih muzejev po vsem svetu, med drugim tudi v Kanadi in Franciji.

Tabor so obogatili tudi **spremljevalni dogodki**. **11. junija 2019** so se z umetniki podružili z udeleženci 20. Malega likovnega tabora Dolenjske, Bele krajine in Posavja v galeriji; **13. junija** je potekal pogovor z Ireno Polanec; **14. junija 2019** je bilo srečanje s člani Strokovnega sveta Galerije likovnih samorastnikov Trebnje; **15. junija 2019** se je tabor zaključil in podelili smo nagrado izbranemu avtorju in razstavili podeljena dela; **15. junija 2019** nas je Poletna muzejska noč (dan odprtih vrat in koncerti Glasbene šole Trebnje) popeljala v svet glasbe, v kateri smo z obiskovalci uživali do poznega večera.

Vabimo Vas, da nas v poletnih mesecih obiščete in si ogledate kaj smo tekom leta za vas pripravili.

Avtorica članka: Špela Sila

Vir FOTO: Alenka Stražičar Lamovšek

Prvomajska budnica

Delavski praznik praznujemo v spomin na krvavo dogodke leta 1886 v Chicagu, ko so delavci protestirali za osemurni delavnik in druge delavske pravice. Praznik se je razširil domala po vsem svetu. Na Slovenskem ga praznujemo od leta 1890. Slovenska tradicija prvi maj obeležuje s kresovi na predvečer, z budnicami in shodi na sam dan. V dolinah Temenice in Mirne nas že desetletja budi in razveseljuje Občinski pihalni orkester Trebnje.

Foto: Denis Polanc

Besede so povezale Mirnsko in Temeniško dolino

Trebanjska območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD) je v sodelovanju s Knjižnico Pavla Golie Trebnje pripravila 3. območno srečanje literatov Mirnske in Temeniške doline. Na tokratni natečaj, ki je bil namenjen avtorjem, starejšim od 15 let, ki delujejo na območju občin Mirna, Mokronog-Trebelno, Šentrupert in Trebnje, se je odzvalo 11 literatov in literatk, največ prav iz Občine Mokronog-Trebelno:

Ivanka Jevnikar (Mokronog), Vida Kačičnik (Mokronog), Marija Kos (Mokronog), Duška Lah Peček (Mokronog) in Stane Peček (Mokronog).

Prispela dela je pregledal strokovni spremljevalec območnega srečanja, mentor in urednik prof. Ivan Gregorčič. Udeleženci območnega srečanja, poimenovanega Besede povezujejo, pa so sredi aprila zbrali na

literarni delavnici, kjer so se z mentorjem pogovorili o letošnjih prijavljenih delih.

Srečanje, ki so ga letos gostili v Deželi kozolcev Šentrupert, so zaokrožili z literarnim dogodkom za javnost z branjem izbranih del avtorjev in avtoric natečaja. Za izjemno interpretacijo izbranih del je poskrbela Kristina Gregorčič.

Besedilo: JSKD OI Trebnje

Mažoretke s Trebelnega odlične

Mažoretno društvo Trebelno je bilo ustanovljeno decembra 2018.

Po pridobitvi športne dvorane v okviru Športnega centra Trebelno so se dekleta z območja Trebelnega izkazala z veliko mero ustvarjalnosti in vztrajnosti za učenje in izpopolnjevanje mažoretnih osnov ter veščin.

V društvu aktivno sodeluje 15 mažoret z območja Trebelnega, ki jih trenira trenerka Sara Sotlar.

V nedeljo, 19. 5. 2019, so se dekleta udeležila 5. Odrprtega državnega tekmovanja Mažoretne zveze Slovenije v Murski Soboti.

Tekmovala so posamično v prvem koraku in dosegle 14 zlatih in 1 srebrno medaljo.

Prvega junija pa so se dekleta udeležila Menarodnega twirling in mažoretnega festivala v Samoboru na Hrvaškem in v

svoji skupini osvojila odlično tretje mesto. Bravo mažoretke!

Ustvarjalo je 20 ljubiteljskih slikarjev

V okviru tradicionalne prireditve Kresna noč je tudi letos, že petič zapored v občini Mokronog-Trebelno potekal slikarski ex tempore, katerega glavni namen je na slikarska platna ujeti kulturne, zgodovinske, krajinske in etnološke motive te mlade in majhne, a slikovite občine. Pobudnici slikarskega srečanja, vsestranski kulturni delavki in likovni pedagoginji Ani Cajnko se je letos kot mentor pridružil še Brane Praznik, predsednik Likovnega društva Trebnje in prav tako vsestranski kulturnik.

Letos so slikarsko srečanje gosti na Izletniški kmetiji Lamovšek v Mirni vasi pri Trebelnem, kjer se je prvo junijsko nedeljo zbralo 20 ljubiteljskih slikark in slikarjev. Ustvarjali so: Vesna Barbo, Joži Brulc, Renata Bukovec Kokalj, Pavla Černigoj, Darja

Gregorčič Bernik, Branka Hauptman, Boža Jambrek, Milica Korošec, Binca Lomšek, Vera Lukšič, Zvonka Pacek, Jože Potokar Cvrčko, Dušanka Prah, Genka Rižnar, Jelka Predovič, Jože Šterk, Metoda Turk, Veronika Vidrih, Tomo Vojnovič in Smiljan Zajc. Ustvarjalno nedeljo so v Mirni vasi zaokrožili s kulturnim programom, ki so ga sooblikovale mažorete Mažoretnega društva Trebelno, ŽePZ Zimzelen z Mirne z zborovodjo Stanetom Pečkom, harmonikaša Grega Papež in Benjamin Hudoklin ter Barica Kraljevski, ki je poskrbela za humor, zbrane pa je pozdravil tudi župan Občine Mokronog-Trebelno Anton Maver.

Oddana dela bo zdaj ocenila še tričlanska komisija, nato pa bodo dela na ogled v avli Upravno-kulturnega središča Mokronog, in

sicer v sredo in četrtek, 19. in 20. junija, od 17. do 19. ure ter v petek, 21. junija od 15. do 17. ure. V petek, 21. junija pa bodo ob 17. uri razglasili še najboljše dela. Podelili bodo tri plakete – zlatega, srebrnega in bronastega kresnička – ter nagrado za najboljše delo – bon v vrednosti 150 evrov, ki ga podarja občina Mokronog-Trebelno.

Letošnje slikarsko srečanje sta pripravili Zveza kulturnih društev Trebnje in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Trebnje v sodelovanju z Občino Mokronog-Trebelno in Turističnim društvom Mokronog ter ob pomoči Izletniške kmetije Lamovšek.

Besedilo in foto:
JSKD OI Trebnje

»Voda na mlin« strastnim bralcem

V tej deževni pomladi so na svoj račun zagotovo prišli tisti najbolj zavzeti bralci, ki jih sicer lepo vreme zvabi v naravo, saj so brez slabe vesti obsedeli v naslonjačih s svojo knjižno prijateljico v rokah. Knjižni trg je bogat, se zdi, da iz leta v leto bogatejši, vendar niso vse knjige kvalitetne. Zato je prav, da smo pri branju izbirčni, kar je še posebej pomembno, ko gre za otroško in mladinsko literaturo. Pri izboru vam z veseljem pomagamo tudi knjižničarji, ki se redno udeležujemo izobraževanj, razstav, sejmov in tako spremljamo strokovna priporočila za branje.

Zanimive knjige radi predstavimo tudi v knjižnici. Prvi četrtek v aprilu smo gostili literarno ustvarjalko Anico Perme iz Sevnice, ki je v sproščnem pogovoru s Patricijo Tratar predstavila svoj knjižni prvenec z naslovom Kako je mogoče?. V njem je v kratkih zgodbah popisala svoje življenje in življenje svojih sorodnikov. Kljub temu, da Anici življenje s preizkušnjami ni prizanašalo, saj je bila nezaželen otrok, je hrabro stopila po svoji poklicni poti. Za glasbeno popestritev večera so z ubranim petjem poskrbele pevke ženskega pevskega zbora Zimzelen z zborovodjo Stanetom Pečkom.

Uspešno smo zaključili tudi bralni znački za otroke in odrasle ter ponosno vpisali preko 300 novih nagrajencev. Otroci, ki so pridno obiskovali pravljíčne urice in opravili Jurčkov nahrbtnik, so si skupaj s starši ogledali otroški lutkovni kabaret Čuk na pa-

lici, v režiji Nike Bezeljak. Predstava uprizarja zbirko uglasbenih pesmi Svetlane Makarovič. Z odraslimi bralnimi potepuhi, ki so letos skozi branje prepletali knjige in šport, pa smo se ob zaključku družili z ekstremnim kolesarjem Borisom Praznikom in stand up komikom Perico Jerkovičem.

V pričakovanju sproščene poletnega vzdušja v knjižnico stopite tudi tisti, ki nas do sedaj še niste obiskali. Veseli vas bomo in zagotovo bomo skupaj našli nekaj, zaradi česar bo poletje še lepše. Seveda smo mislili na kup zanimivih knjig, ki vas že čakajo v mokronoški knjižnici!

Irena Palčar, Knjižnica Trebnje

Skupaj z glasbenimi prijatelji predstavili novo zgoščenko

Lani zgrajeni novi športni center na Trebelnem je bil prizorišče koncerta, ki so ga skupaj z glasbenimi prijatelji pripravili Ljudski pevci in godci Trebelno, ki delujejo kot sekcija KUD Emil Adamič Mokronog. Na koncertu so predstavili vse njihove avtorske skladbe, ki tudi bogatijo njihovo prvo, a hkrati čisto svežo, zgoščenko, v dvorani pa se je bilo mogoče s pomočjo bogatih fotografskih spominov združenih v razstavi prehoditi skozi vsa leta njihovega ustvarjanja.

TREBELNO - »Že sedmo leto z ljudsko pesmijo« so naslovili njihovo prireditev, ki se je zgodila zadnjo majsko soboto, 25. maja 2019, in katero so v pestrem programu obogatili še: učenci Podružnične šole Trebelno, Bučenski ramplachi, Vaški pevci Šentrupert, Klančkovi godci iz Slamne vasi pri Metliki, za smeh je poskrbel teater iz Prečne, manjkale pa niso niti domače pevke DPŽ Tavžen-trože in harmonikarji VTD Trebelno.

»Veseli smo sodelovanja z vsemi našimi glasbenimi prijatelji, saj nas poleg ljubezni do ohranjanja bogate dediščine slovenske ljudske pesmi družijo še prava prijateljska vez. Kakšno veselje je, ko se vedno znova snidemo na kakšnem koncertu, seveda pa pesmi in petja ne manjka tudi po zaključenem uradnem delu,« z radostjo strne o sodelovanjih z raznolikimi skupinami ljudskih pevcev in godcev iz celotne Slovenije **Silva Metelko**, vodja skupine. »Ne bi si mogli lepše predstavljati zaključka prireditve. Vsi nastopajoči smo namreč skupaj na odru zapeli *V dolini tihi*, kasneje pa smo se preselili v *gasilski dom*, kjer se je pesem po Trebelnem razlegala še dolgo v noč,« še osvetli o nepozabnem sklepnem dejanju koncerta **Silva Metelko**.

V sedmih letih delovanja so nastopili na številnih revijah pev-

>>

>>

skih zborov, s svojo točko popestrili marsikatero prireditev daleč naokrog, zato ni presenetljivo, da so iz rok JSKD območne enote Trebnje prejeli priznanja za njihovo aktivno udejstvovanje na področju ljudskih pevcev in godcev – Maroltovo značko, in sicer pet članov bronasto za več kot 5 let udejstvovanja ter trije srebrno značko za več kot 10 let udejstvovanja.

»To priznanje nam veliko pomeni in je potrditev, da delamo v pravo smer. Bučen aplavz in pohvale, da smo naredili prireditev na visokem nivoju, ki jo je spremljal kvaliteten program, nam veliko pomenijo. Nadejamo se, da *bi se naših koncertov udeležil še kakšen udeleženec več,*« svoje misli strne Metelkova, ki s svojo skupino že nekaj časa pogleduje po bas pevcu. »Želimo ustvarjati kvaliteten glasbo, zato bi nizek moški glas našemu sestavu prinesel še dodatno noto. Z veseljem bi ga povabili na naše vaje, mu predstavili naše delovanje in ga z odprtimi rokami sprejeli medse,« še pojasni enega izmed načrtov skupine.

Vsem, ki ste njihov koncert ob sedmi obletnici delovanja in ob izidu zgoščenke zamudili, si ga lahko v treh delih ogledate na lokalni televiziji Vaš kanal, sicer pa jih lahko ujamate na katerem izmed njihovih prihajajočih nastopov v Straži, Litiji, Kresni noči ...

Dragica Ribič, Foto: Alenka Stražisar Lamovšek

Zaključek šolskega leta

Šolsko leto se počasi zaključuje in tako je počasi čas za zaključke. Ko se ozremo nazaj vidimo, da smo občanom vseh štirih občin ustanoviteljic ponudili zopet veliko novih in zanimivih vsebin.

V Mokronogu smo v okviru **Centra medgeneracijskega učenja Trebnje** na OŠ Mokronog v sodelovanju z zavodom Safe.si izvedli 3 delavnice za 3., 6. in 8. razrede o varni rabi interneta z naslovom **Lažne informacije in prevare na internetu**. V sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja ZD Trebnje smo meseca aprila izvedli delavnico **Tehnike sproščanja**. Nova računalniška znanja smo občanom Mokronoga in Trebelnega podajali 1-krat mesečno v krajevni knjižnici v sklopu projekta **VGC Marela**. Pod okriljem **UTŽO Trebnje** v Mokronogu že vrsto let deluje krožek **Likovne ustvarjalnice Mokronog**, ki s svojimi izdelki popestri marsikatero razstavo. Za našo univerzo pa že snujemo nove načrte za prihajajoče študijsko leto, tako bo slavnostna otvoritev tokrat potekala v torek, **1. oktobra 2019, ob 9. uri**, v Šentrupertu. Vabljeni vsi.

Na CIK-u pa tudi v poletnih mesecih ne bomo mirovali, približujejo se nam zabavne počitniške delavnice za otroke **Cikoletje**, ki jih bomo izvedli v treh terminih, potrebno pa je pripraviti tudi nove, zanimive in inovativne vsebine za naslednje šolsko leto. V tem jubilejnem letu, ko praznujemo 60 let svojega delovanja, vas vabimo, da naše delo in novosti spremljate na spletni strani ciktrebne.si in na FB profilu.

Tanja Vrčkovnik, CIK Trebnje

Adi Smolar poskrbel za enkratno vzdušje

Legendarni slovenski kantavtor Adi Smolar je s svojo nepogrešljivo spremljevalko, s svojo kitaro, zadnjo marčevsko soboto navdušil mokronoško občinstvo. Priljubljeni koroški glasbenik je poskrbel za dobri dve uri odličnega vzdušja, prepletenega z značilnim humorjem in nemalo življenjskih modrosti. Obiskovalci so tako uživali v pravi glasbeni poslastici s številnimi priljubljenimi, nekaterimi že ponarodelimi skladbami. Po koncertu si je Adi vzel čas še za klepet z obiskovalci, fotografiranje in podpisovanje avtogramov.

Koncert, ki se je odvijal v dvorani mokronoškega Upravno-kulturnega središča, je pripravila Zveza kulturnih društev Trebnje v sodelovanju s trebanjsko izpostavo Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD), omogočila pa ga je Občina Mokronog-Trebelno.

Besedilo: JSKD OI Trebnje

Na območnem srečanju tudi Tavžentrože

Trebanjska izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD) je tudi letos pripravila območno srečanje pevskih zborov in malih pevskih zasedb, ki so ga maja gostili v Šentrupertu. Na letošnji razpis se je odzvalo 13 zborov oz. malih pevskih zasedb iz Mirnske in Temeniške doline, obiskovalci pa so pevkam in pevcem lahko prisluhnili na dveh revijalnih koncertih. Med drugim se je v galeriji Osnovne šole dr. Pavla Lunačka Šentrupert predstavil tudi ŽePZ DPŽ Tavžentrože Trebelno, ki ga vodi zborovodja Matej Burger. Oba koncerta je strokovno spremljal priznani slovenski skladatelj, pedagog in dirigent Tomaž Habe.

JSKD OI Trebnje

Dr. Irena Hren,

Mokronožanka, mama dveh sinov, univ. dipl. inženirka živilske tehnologije, klinična dietetičarka, znanstvena raziskovalka s številnimi objavami v slovenskih in tujih strokovnih publikacijah, aktivna udeleženka na domačih in evropskih kongresih, konferencah, simpozijih, strokovnih srečanjih in seminarjih, vključena v nacionalne in mednarodne aplikativne raziskovalne projekte, habilitirana predavateljica prehranskih predmetov ter mentorica študentom magistrskega študijskega programa dietetike, zaposlena v Splošni bolnišnici Novo mesto. Vem, da bo po vsem naštetem moje vprašanje zelo »odštekano«, pa vseeno: gospa Irena, kaj pravzaprav delate?

Stane, vi me pa znate nasmejati. To se zagotovo zadnjih 20 let sprašuje tudi moja mama. Najbolje me opiše moj sedanjí poklic »razvojno raziskovalna sodelavka« za področje klinične prehrane. Torej, raziskujem in razvijam. Največ na področju prehrane in podhranjenosti, sprva dojenčkov, potem onkoloških bolnikov in sedaj kar vsega prebivalstva, tudi športnikov. Prehrana in podhranjenost sta področji, ki sta me do sedaj najbolj poklicno zaznamovali in na katerih lahko že danes ocenim, da bom pustila trajne sledi. Moj največji raziskovalni dosežek je ugotovitev, da prejmejo

polno dojeni dojenčki, ki ne napredujejo na telesni teži, nujno potrebni maščobni kislini eikozapentaenojsko in dokozaheksaenojsko kislino v odstotno večjem deležu kot njihovi polno dojeni vrstniki, ki normalno napredujejo na telesni teži. Ali drugače: mleko doječih mamíc, ki ga imajo manj, je bolj bogato s tema dvema, za razvoj živčevja in vida, nujno potrebnima hraniloma. To je neke vrste prilagoditveni mehanizem »matere narave«, da potomec dobi dovolj za razvoj najbolj nujno potrebnih maščobnih kislin. Materino mleko in maščobno-kislinski sestav krvne plazme dojenih dojenčkov sem raziskovala za svoje doktorsko delo. Pred tem sem v laboratorij Pediatríčne klinike v Ljubljani vpeljala metodo za določanje maščobno-kislinskega sestava materinega mleka in krvne plazme. Obe metodi se izvajata še danes, 15 let pozneje. Naslednji razvojni dosežek je bilo sodelovanje pri vpeljavi programa klinične prehrane na Onkološkem inštitutu. Slednji je zadnjih 10 let edini, ki v Sloveniji izvaja prehranske preglede bolnikov in ima storitev tudi finančno krito. Zadnji projekt, kateremu sem najbolj in najdlje predana, pa je umestitev klinične prehrane kot vzporedne poti zdravljenja v Splošni bolnišnici Novo mesto. Nujno potrebne korake smo že naredili, temeljni del ekipe že deluje, čakamo le še odobritev financiranja in posledično dodatne kadrovske okrepitve.

Da lahko razvijam, se veliko učim in ker nekaj že znam, rada to znanje prenašam tudi naprej. Zato predavam, pišem strokovne članke, mentoriram ... Na splošno rada delam z ljudmi. Tudi nastopam zelo rada. Imam srečo, da sem vedoželjna in mi

ni nikoli dolgčas. Nekaj preučim, napišem, se mi zdi, da zdaj pa že nekaj vem in glej ga zlomka, že se odpre novo vprašanje. Najbrž sem res malo »odštekana«. Doma, v Mokronogu, pa me lahko vidite v vlogi mame, v kateri neizmerno uživam. Fanta sta me zaposlila še z drugimi, bolj vsakdanjimi izzivi. Tako še vedno obstaja upanje, da postanem malo bolj »normalna«.

V življenju sem za zdravstveni karton nabral dolg seznam spremljevalk z zelo zanimivimi latinskimi imeni in z meni všečnimi prehranjevalnimi navadami. Ko sem po nasvetu specialistov z dr. diplomom in tistih brez diplome sestavil jedilnik, da bi jih izstradal, sem se znašel pred zadrego: kaj naj sploh jem, da ne umrem od lakote?

Še niste prišli do »ta pravega«, za to področje specializiranega zdravnika, ki bi vsa ta latinska imena pregledal, pogledal, katera je vaša vodilna bolezen, na katero vaše bolezensko stanje ima prilagoditev prehrane pomemben vpliv, pregledal vso vašo redno medikamentozno in nemedikamentozno terapijo in nato skupaj z dietetikom predlagal vam lastno prehransko usmeritev. V Novem mestu ga (jo) imamo. »Lušno« zdravnico in »fejst« dietetičarko. Se splača prit' naokoli J

Tole moreva popraviti. Stane, povejte vaši splošni zdravnici, da potrebujete prehranski pregled.

Prebral sem, da se trudite, da bi klinični prehrani dali status samostojne zdravstvene stroke.

Trudim in trudimo. Vse od leta 2010, ko sem se zaposlila v področni bolnišnici. Na tem področju precej zaostajamo za razvitimi evropskimi državami, kjer je zdravljenje vseh vrst prehranskih primanjkljajev bolj vpeto v proces zdravljenja osnovne bolezni. V zadnjih osmih letih smo v bolnišnici pridobili jasnejši vpogled v stanje podhranjenosti zaradi bolezni. V manjši meri, kolikor ustanovi finančne in kadrovske zmožnosti še dopuščajo, že nekaj let izvajamo tudi ambulantne in hospitalne prehranske obravnave. Znane so številne zdravstvene in ekonomske koristi zdravljenja podhranjenosti, zato smo v bolnišnici pripravili vlogo za nov zdravstveni program klinična prehrana. Omenjeni zdravstveni poslovni načrt je sedaj že skoraj leto dni v obravnavi pri Zdravstvenem svetu Ministrstva za zdravje. Nadejamo se skorajšnje potrditve in financiranja predlaganega programa. Za prebivalce dolenjske, belo-

>>

kranjske in deloma posavske regije bo s tem programom trajno omogočeno, da bo imel vsak prebivalec s slabim prehranskim stanjem dostop do primerne, pravične in visokokakovostne prehranske podpore. V praksi to pomeni, da bo, kdor potrebuje, dobil vpogled v svoje prehransko stanje. To naredimo z oceno dnevnika prehrane, z oceno sestave telesa, s klinično in z laboratorijsko oceno prehranskih primanjkljajev. Dietetik in zdravnica nato predlagata posamezniku prilagojene prehranske ukrepe (svetovanje, navodila, jemanje prehranskih dodatkov, po potrebi dodatki hranil v žilo ali druge poti vnosa hranil kot so hranilne stome ali popolna parenteralna prehrana). Klinična prehrana je samostojna zdravstvena stroka, z odobritvijo njenega financiranja bo ta status bolj viden in prepoznan.

Na uho mi je prišlo, da ste se priključili jamarjem. Ne vem, zakaj se mi je vsilila povezava s tonami zavržene hrane?

Res je. Zanimiva povezava. Najbrž me zelo dobro že poznate. Z obojim se letos bolj intenzivno ukvarjam. Jamarstvo in upravljanje z odpadki ima eno pomembno stično točko; ti področji zanimata osebe, ki jim je mar za obstoj našega okolja. Oboje se tesno prepleta z ekologijo.

Jamarstvo je moja nova ljubezen. Deloma ste krivec tudi vi, Stane, ker ste me okužili z zgodovino naših krajev in ker si vzamete čas, da stotič razlagate že zapisane zgodbe. Posebna kemija se je stkala tistega dne, ko ste ob kavi meni in še dvema jamarjema razlagali zgodbe svojega življenja. Jamarstvo je pravzaprav raziskovalen način življenja, kjer strahovi nimajo mesta, hkrati pa je potrebna velika mera zaupanja vase in v soraziskovalce. Jamarji so tudi varuhi podzemlja. Tja se steka vse, kar odvržemo na površini, tam so ostanki vseh naših nevestnih odlaganj odpadkov v preteklosti in tam se narava kiti v vsej svoji nedotakljivi lepoti, ki jo je oblikovala skozi tisočletja. Nobena fotografija ne more zajeti lepote zaves, špagetkov, kapnikov in jezerc, ki so nastajala tam davno nekoč. Kako naj bi bil človek ob zavedanju svoje lastne minljivosti in občudovanju lepote podzemlja ravnodušen?! Povsem me je prevzela tudi vrhna tehnika plezanja. Ko obvladujem gibanje v zraku, se počutim radostno kot mali otrok. Upravljanje z organskimi odpadki je eno izmed področij, ki se ji poklicno ne morem izogniti. V bolnišnici vsako leto zavržemo za eno letalo hrane, na drugi strani pa imajo štirje od desetih bolnikov znake bolezenske

podhranjenosti. Kar dve petini obrokov je zaužitih polovično ali manj. Bolniki hrano zavračajo iz številnih razlogov, mnogi izmed njih so bolezenski (kot npr. izguba apetita, spremenjena zaznava vonja in okusa, težave pri požiranju ...). Organski odpadki nastajajo pri bolniku v veliki meri zaradi bolezni in spremljajočih težav, ki jih ima. Temu se ne moremo izogniti. Pa vendar obstaja rešitev, ki na eni strani zagotavlja boljše zdravljenje podhranjenosti in manj organskih odpadkov. To je zaposlitev zdravstvenih delavcev, specializiranih za področje klinične prehrane (dietetikov, zdravnikov, sester, farmacevtov in psihologov). Z reševanjem posameznikovih prehranjevalnih težav in izdelavo njemu prilagojenega prehranskega načrta bo tudi organskih odpadkov manj. To rešujemo

z zgoraj omenjenih novim zdravstvenim programom. O možnosti zmanjšanja organskih odpadkov v bolnišnicah z boljšo obravnavo podhranjenosti sem novembra lani predavala na dogodku Zero waste Europe v Bruslju, junija pa bom možne rešitve predstavljala tudi v bolnišnici mesta Niort v Franciji.

Ja, kaj hočem ... Sem zvedava raziskovalka različnih področij življenja. V zadnjih letih poleg prehrane tudi ekonomije, ekologije, informacijske tehnologije, upravljanja z odpadki ... In srčno upam, da ta del mene nikoli ne zamre.

Pri tej energiji že ne! Hvala za pogovor in prijazno naklonjenost.

Stane Peček

Bi šlo jutri popoldne? Seveda. Odpravim se peš, do Martinje vasi je ravno prav naporen sprehod. Na vrhu Štangreba se mi iz smeri Kuma zareži: mu boš povedal, Himalajcu, da še nisi bil na Triglavu? Storim prav to. Izjava ne naredi nanj nobenega vidnega vtisa. Nekako mimogrede, morda z majčkenim namigom, da ni še nič zamujeno, reče: „Stric Jože je osvojil Triglav na svoj osemdeseti rojstni dan.“ Njegova žena, ki se kot dobra vila prav takrat pojavi s polnim pladnjem, potegne moževo poved naprej: „In je potem pri sedmerih jezerih naredil še stojo na glavi.“

No, zdaj pa imam: še stojo na glavi! Ampak, Jože Marenče, oče mojega prijatelja Toneta in stric sogovornika je bil iz posebnega testa. Z mokronošskimi pevci smo mu peli ob stotem rojstnem dnevu. Ni le poslušal. Pa kakšne zdrave je razdiral in ... in oprostite, malo me je zaneslo. Namen mojega obiska je, da se tudi Odsev prikloni vrhunskim slovenskim alpinistom. O odpravi, ki je dosegla, da sta 13. maja 1979 Andrej Štremfelj in Nejc Zaplotnik, čez dva dni še Stane Belak, Stipe Božič in šerpa Ang Phu stopili na najvišjo točko sveta, so mediji obširno poročali. Niso pa poročali, da je član odprave, alpinist ŠTEFAN MARENČE ob vikendih skoraj redno Dolenjec, Mokronožan iz Martinje vasi. V „mokronoštvu“ mu gre šteti tudi, da prihaja, seveda z ženo, na festival „(ah), TE ORGLICE“ in tudi, da so se trije Mokronožci kar udomili na panjskih končnicah na njunem čebelnjaku.

Gospod ŠTEFAN, beseda je vaša.

„Ideja, da preplezamo novo smer na najvišjo goro sveta Everest, imenovano tudi Sagarmata ali Qomolangma (8848 m), se je porodila Alešu Kunaverju. Ključ pristopa po Zahodnem grebenu je bilo sedlo Lho La

Hvala, ker mi je bilo dano.

(6062 m), ki leži na meji med Tibetom in Nepalom. Ugotoviti smo morali, kako je z dostopom nanj. Tako smo peterica alpinistov leta 1978 odšli na izvidniško odpravo.

Pri plezanju tisoč metrov visokega ostenja, ki pripelje na sedlo, smo ugotovili, da je stena prezahtevna za transport opreme na klasičen način.

S Stanetom Belakom – Šraufom sva 1. maja prespala na polici tik pod vrhom sedla. Modro jutranje nebo je omogočilo pogled na veličastna ostenja okoliških gora. Globoko spodaj sva ugledala Zahodno globel srhljivih odlomov ledeniških gnot, ki so se kot reka počasi premikale proti dolini. Po tej globeli je potekala smer prvopristopnikov na Južno sedlo (7906 m), ki je bilo odskočno mesto za vzpon na vrh in je še danes najobičajnejša, klasična smer vzpona na Everest.

Naslednji dan, 2. maja, sva se povzpela na sedlo in si ogledala,

kje bi bilo najvarneje postaviti tabor 1. Kot zanimivost naj povem, da se je, po znanih podatkih, s Tibetanske strani na sedlo Lho La prvi povzpел šerpa Tenzing, prvopristopnik na najvišjo goro sveta – in po ogledu možnega pristopa z nepalske strani Angležem priporočil vzpon prek Južnega sedla. Verjetno pa sva s Šraufom bila prva, ki sva z nasprotne, nepalske strani, dosegla sedlo Lho La.

V jugoslovanski odpravi »Everest 1979« sem bil član odprave, med drugim zadolžen, da še doma skonstruiram in nato vodim montažo transportne žičnice čez ostenje na sedlo Lho La. Vreme nam tistikrat ni bilo najbolj naklonjeno: mraz, sneženje in stalni močni vetrovi so prispevali svoje. Posledica je bila močno vnetje ušesa. Zdravnik odprave je priporočil, da se odpovem aktivnostim v smeri. Ko se je stanje izboljšalo in so bolečine postale znosne, sem z aktivnostmi pri vzponu vseeno

nadaljeval. Brez dodatnega kisika sem dosegel višino 8200 m.

Ko sem pod seboj gledal Severno in Južno sedlo, so misli odplavale na vzpone odprav pred nami. Prva prizadevanja so potekala s severne, tibetanske strani, preko Severnega sedla, a neuspešno. Vrh je dosegla šele angleška odprava prek Južnega sedla leta 1953, ker je sledila nasvetom šerpe Tenzinga.

Pozno popoldne je bilo, pričelo je snežiti, ko sem se v zasneženem skalovju, tam daleč nekje, spuščal v tabor na višini 7600 m.

Notranji alpinistični nemir, ki je takrat žarel v vseh nas, je po tolikih letih ostal kot nepozaben spomin na trenutke, ki so dani le posameznikom.

Hvala, ker mi je to bilo dano.“

Hvala tudi vam, alpinist Štefan Marenče, ker mi je bilo dano z vami podoživeti Himalajo.

Stane Peček

Bivanje v CŠOD Črmošnjice

Najstarejši otroci našega vrtca so se v zadnjih dneh maja odpravili na tridnevno bivanje v naravi v CŠOD Lipa v Črmošnjicah.

Kljub deževnemu vremenu smo izvedli različne dejavnosti v naravi, spoznavali belokranjske običaje, se preizkusili v lokostrel-

stvu in plezanju iskali tamkajšnje škrate, imeli pravo zabavo v pižamah in še in še ...

Polonca Bartolj in Janja Brčar

Cirkuška predstava v vrtcu na Trebelnem

Otroci skupine Medvedki vrtca na Trebelnem so se staršem predstavili s pravo cirkuško predstavo, v kateri so se preizkusili v vlogah levov, akrobatov, vrvohodcev, klovnov, dvigalcev uteži ... Med predstavo se je zgodil akcident, saj je neki mladi levček zbežal iz arene naravnost med gledalce v mamino naročje. K sreči je krotilki levov uspelo, da se je vrnil med nastopajoče in vse se je srečno in veselo končalo.

Polonca Bartolj

Spoštovani gospod župan Anton Maver!

Surikate, lev, levinja, levček, flamingi, krokodil, netopir in muhe CECE iz predstave »Levček najde strah« se vam zahvaljujemo za vašo pozornost, ki ste nam jo izkazali s tem, da ste nam omogočili odigrati dve predstavi za naše vrstnike iz OŠ Mokronog. Z velikim veseljem smo jim pokazali, kaj zmoremo. Veliko nam je pomenila tudi prisotnost vas in ostalih gostov iz vaše občine. Največje presenečenje pa ste nam pripravili z darilom, ki nam ga je v šoli odvil kralj živali - naš lev. S fotografijo vam lahko zagotovimo, da se živali med sabo nismo sprle in so si darila prijateljsko razdelile.

Vam in vašim sodelavcem želimo lepe počitnice.

Učenci in delavci oddelkov OŠPP pri OŠ Mirna

Ekскурzija v London

V soboto, 30. 3. 2019, smo se učenci obeh 8. in 9. razredov odpravili na 3-dnevno ekscurzijo v London. V soboto smo morali vstati že zelo zgodaj (ob njih jutraj), zato smo se morali prejšnji dan odpočiti in dobro naspati. Pred šolo nas je čakal avtobus, ki je bil namenjen v smer Benetke, Italija. Vozili smo se 3–4 ure. Ko smo prišli na letališče, smo se takoj odpravili do nadzora, kjer so nas pregledali. Vsi smo bili nervozni in veseli od navdušenja. Odpravili smo se do izhoda, kjer nas je čakalo naše letalo, namenjeno v London. Večina učencev še ni letela z letalom, zato je bil to zanje izredno pomemben dogodek. Vsi smo bili vzhičeni, veseli in nervozni hkrati. Ob vstopu na letalo je vsak sam poiskal svoj sedež. Svojo osebno prtljago smo položili pod sedež, pred sabo. Nekaj časa smo morali čakati, da so se vsi pripravili, kmalu pa se je letalo začelo premikati. Zavilo je na stezo, vzelo zalet in poletelo. Vsi smo čutili neprijeten občutek v ušesih in glavi. Leteli smo 2–3 ure, z letalsko družbo Easyjet, in že smo bili v naši zadani destinaciji – Londonu.

Prvi dan smo si ogledali muzej voščenih lutk Madame Tussauds, ki je bil neverjeten; lutke so izgledale tako kot pravi ljudje. Na Oxford Streetu smo si lahko vzeli čas in kupili razne stvari; videli smo tudi muzej Sherlocka Holmesa. Popoldne smo tople sončne žarke izkoristili v čudovitem parku, kjer smo se lahko ulegli ali posedli na mehko travo ter zrli v čudovito cvetoča drevesa.

Drugi dan smo si ogledali ogromno kraljičino rezidenco Buckinghamsko palačo, zraven nje St. James's park, ki je bil poln različnih in zabavnih živali, Narodno galerijo in London's Eye, ki nam je bil vsem zelo všeč. Tudi ta dan smo imeli možnost nakupovanja in občudovanja trgovin nekaterih svetovnih blagovnih znamk.

Zadnji, tretji, dan smo si ogledali naravoslovni in znanstveni muzej, ki sta bila izredno zanimiva. V naravoslovnem muzeju smo si lahko ogledali vse od dinozavrov do vseh vrst živali, rastlin, zemlje, razvoja človeka itd., v znanstvenem muzeju pa oddelke letalstva, tehnike, raziskovanja vesolja, spremljali pa smo tudi razne poskuse. Kmalu smo morali iti na letališče, zato smo že ob 14.00 zapustili hotel Premier Inn in se odpravili na letališče Gatwick. Bilo je izredno lepo, hkrati pa tudi zelo naporno.

Nika Tijana Grabnar, 8. b-r.

Materinski dan v skupini Ribice

V torek, 26. 3. 2019, so otroci skupine Ribice Vrtača Mokronožci povabili svoje mame na prav posebno razvajanje ob njihovem prazniku. Za začetek so se pomerili v tekmovalnih igrah, nato pa posejali semena rož v lončke, ki so jih otroci tekom tedna poslikali z akrilnimi barvami. Po tem so skupaj zapeli veliko znanih otroških pesmi in zaplesali, nato pa se odpravili v igralnico, kjer so imeli zabavo s palačinkami. Ko so se mamice dobro okrepčale, so si ogledale še fotografije in posnetke otrok. Ob koncu druženja so otroci mame še obdarili s cvetočim šopkom, ogrlico in sliko »Poljubček«. Mamice so bile ob koncu druženja zelo vesele ter vidno ganjene in zagotovile so nam, da nas z veseljem spet obiščejo prihodnje leto.

Noč branja na OŠ Mokronog

V sklopu spodbujanja branja smo na OŠ Mokronog v prejšnjih letih dobro sprejet večer branja letos nadgradili v noč branja. Z

bralnimi navdušenci, učenci in učenkami, smo preživeli prijetno popoldne, večer in noč ob raznovrstnih aktivnostih. Noč branja smo izvedli v tednu knjige, in sicer 25. 4. 2019.

S pantomimo smo ugibali naslove mladinskih knjig, predstavljali svoje najljubše zgodbe, izmenjevali poglede na vsebine in izpostavljene probleme v knjigah. Skrita gostja, gospa Maruša Klemenc, nam je predstavila zelišča in njihovo uporabnost. O tej smo se tudi sami prepričali, saj so nam bili piškoti s sivko in sirupi z zelišči zelo všeč. Izdelali smo tudi naravno kremo za roke in balzam za ustnice. Za večerjo smo poskrbeli sami; pice so nam šle v slast, ob pripravi pa smo se zelo zabavali. V mraku smo se odpravili na pohod z lučkami na Žalostno goro, ob vrnitvi v šolo pa smo čas namenili urejanju udobnih spalnih koticov, branju in druženju.

Spanje v šoli je bila res zanimiva izkušnja, noč je prehitro minila in petkovo jutro smo začeli s skupnim zajtrkom. Najpomembnejše pa je bilo sproščeno medsebojno druženje, česar si želimo še večkrat.

OŠ Mokronog

Na Pomladni ladji je zapelo 13 zborov

Okrog 380 mladih pevcev in pevk Temeniške in Mirnske doline se je predstavili na letošnjem Območnem srečanju otroških in mladinskih pevskih zborov, poimenovanem Pomladna ladja. Skupaj se je v Mokronogu, kjer so gostili tokratno srečanje, na dveh revijalnih koncertih predstavilo 13 pevskih zborov iz občini Mirna, Mokronog-Trebelno, Šentrupert in Trebnje. Na prvi pevski reviji so se predstavili: OPZ PŠ Dolenja Nemška vas (zborovodja Alja Vencelj), OPZ OŠ Trebnje (zborovodja Jožica Stanič), OPZ OŠ Mirna (zborovodja Jaka Jerina), OPZ PŠ Dobrnič (zborovodja Bojana Kastigar), Vokalna skupina OŠ Trebnje (zborovodja Jožica Stanič) in MPZ OŠ Trebnje (zborovodja Jožica Stanič). Pevski zbori so se predstavili ob klavirski spremljavi Damjana Brčarja. Na drugi pevski reviji so zapeli še: OPZ OŠ Mokronog (zborovodja Jelka Gregorčič Pintar), OPZ OŠ Veliki Gaber (zborovodja Manca Černe), OPZ PŠ Trebelno (zborovodja Jelka Gregorčič Pintar), OPZ OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert (zborovodja Nataša Dragar), MPZ OŠ Veliki Gaber (zborovodja Manca Černe), MPZ OŠ dr. Pavla Lunačka Šentrupert (zborovodja Nataša Dragar) in MPZ OŠ Mokronog (zborovodja Jelka Gregorčič Pintar). Pevske zборе iz Velikega Gabra in Šentruperta je na klavirju spremljal Damjan Brčar, pevce in pevke iz Mokronoga in Trebelnega pa Ana Bizjan.

Pevski zbori so se tudi letos obiskovalcem predstavili s tremi pesmimi, območno revijo je strokovno spremljala Cvetka Kram-

pelj, rdečo nit med posameznimi nastopi je pletla voditeljica Polonca Bartolj. Zbrane je na prvi reviji pozdravil podžupan Občine Mokronog-Trebelno mag. Franc Glušič, na drugi reviji pa župan Občine Mokronog-Trebelno Anton Maver. Območno srečanje je pripravila trebanjska območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD), omogočile pa so jo občine Trebnje, Mokronog-Trebelno, Mirna in Šentrupert ter Osnovna šola Mokronog in Glasbena šola Trebnje.

Besedilo: JSKD OI Trebnje

Pomladni veter je letos zavel v Dobrniču

Trebanjska območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti (JSKD) je četrto leto zapored organizirala Območno revijo predšolskih otroških pevskih zborov in pevskih zborov prvih razredov osnovne šole, poimenovano Pomladni veter. Tokrat so se najmlajši pevci in pevke Temeniške in Mirnske doline zbrali v Kulturnem domu v Dobrniču.

Na letošnji reviji, ki se je odvijala 15. marca, se je predstavilo sedem zborov, med njimi tudi Škratov pevski zbor Vrtca Mokronožci (zborovodkinja Barbara Dolenc in korepetitorica Ana Bizjan) ter Otroški pevski zbor OŠ Mokronog (zborovodkinja Jelka Gregorčič Pintar in korepetitorica Ana Bizjan). Mladi pevci in pevke so se

obiskovalcem predstavili s tremi pesmimi, območno revijo je strokovno spremljala prof. Tatjana Mihelčič Gregorčič, rdečo nit med pevskimi nastopi pa je spretno pletla voditeljica Kristina Gregorčič.

Besedilo in foto: JSKD OI Trebnje

4. knjižni sejem v OŠ Mokronog

Škratki so prenočili v vrtcu

Po vesoljski ustvarjalni delavnici so otroci ostali v vrtcu, kjer so povečerjali. S kmetije Lenarčič so nam donirali domače mleko, s katerim so si otroci sami pripravili čokolino. Ko so pridno pomili posodo, so si s teleskopom ogledali samo oblačno nebo, zvezde pa smo si pričarali s pomočjo video projekcije. Po večerni zabavi smo utrujeni zaspali v naši igralnici. Tako smo se preizkusili v nočitvi brez staršev, preden smo se odpravili na tridnevno bivanje v naravi.

V ponedeljek, 15. 4. 2019, je bil v Osnovni šoli Mokronog 4. knjižni sejem, na katerem so si učenci izmenjali svoje knjige na malo drugačen način. Na mizo so učitelji položili knjige učencev. Medtem so učenci sedeli na tleh pri steni male dvorane. Vsi, razen učiteljice Mateje Čirič Jamnik, ki je vodila sejem z žrebanjem. Učiteljica je klicala učence po imenu in ko je učenec zaslišal svoje ime, je prišel in si izbral knjigo, ki je bila na mizi in ki mu je bila najbolj všeč. Nekateri učenci so dobili točno tisto knjigo, ki so si jo želeli, drugi pa na žalost ne. Veliko učencev s svojim dobičkom ni bilo najbolj zadovoljnih, zato so si nekateri med seboj knjige zamenjali. Knjižni sejem je trajal eno šolsko uro, končal pa se je s petnajstimi minutami branja.

Pri učencih 6.–9. razreda si je tudi nekaj učencev izmenjalo knjige na knjižnem sejmu, ostali pa so se urili v bralnih učnih strategijah ob branju člankov različnih zahtevnostnih stopenj.

Vsi smo se strinjali, da je branje vrednota.

Lovro Recelj, 5. r. OŠ Mokronog

50-letnico delovanja OŠPP Mirna obeležili z avtorsko predstavo

Vseh 36 učencev Osnovne šole s prilagojenim programom je nastopilo v avtorski predstavi *Levček najde strah*, ki jo je za učence napisala pedagoška vodja Melita Lekše. 50-letnico delovanja OŠPP Mirna so obeležili z nastopom v dvorani doma Partizan, napolnjeni do zadnjega kotička.

Levček najde strah je zgodba o levčku, ki želi raziskovati svet in spoznati strah, čeprav mu njegov oče pravi, da se lev kot kralj živali ničesar ne boji. To je tudi pravljica o nenavadnem prijateljstvu, sprejemanju drugačnosti z različnih zornih kotov. *Levček najde strah*, prav tako tudi njegov oče. Predstava, v kateri so sodelovali prav vsi učenci OŠPP Mirna, nikogar v dvorani ni pustila ravnodušnega in je še enkrat več pokazala, da so ti otroci edinstveni in v kraju sprejeti, kar je tudi posledica dolgoletne vključenosti v utrip kraja in šole. »Učenci oddelkov šole s prilagojenim programom so enakovredni deležniki na vseh kulturnih prireditvah, ki jih imamo, sodelujejo na dnevih dejavnosti in so vključeni v ekskurzije, ravno tako v petem razredu v šolo v naravi s poudarkom na plavanju, na morju. Vsak od učencev v rednih oddelkih od prvega dne vstopa v osnovno šolo vsak dan vidi tudi te učence in ... Enostavno so del nas vseh,« pravi Anica Marinčič, ravnateljica Osnovne šole Mirna, pod okriljem katere deluje tudi OŠPP.

Večina učencev danes je iz občine Trebnje, prihajajo pa še iz občin Žužemberk, Mokronog-Trebelno, Šentrupert, Mirna Peč in Mirna. Organizirana skrb za otroke s posebnimi potrebami se je začela oktobra 1969, ko sta bila ustanovljena dva oddelka šole s prilagojenim programom – eden na Mirni in drugi v Trebnjem. Že v šolskem letu 1971/72 sta bila oddelka združena na Mirni, deloval je internat in delavnice varstveno-delovnega centra. Zaradi družbenih sprememb so internat ukinili, šola pa je zaradi prizadevanj takratnih strokovnih delavcev ostala na Mirni. V vsem tem času je šolski prag prestopilo 276 učencev. Danes jih je manj kot pred desetletji, saj sistem omogoča, da so nekateri ob dodatni strokovni pomoči vključeni v redni pouk. »V naših klopih je vse več otrok z motnjami v duševnem razvoju, tudi z novo opredeljenimi, kot je recimo avtizem, vsi pa imajo iste potrebe, kot so jih imeli včasih: da so videni, da jih slišimo, da jih razumemo. Izzivi danes – če so se včasih učenci s težjimi in težkimi motnjami vključevali v oskrbo zavodov, danes starši želijo, da so čim dlje doma. Šola kot taka pa ni pripravljena v celoti na njihove potrebe, saj je treba zagotoviti specifično nego in oskrbo, kar pa je v šolskem prostoru kadrovsko in tudi prostorsko težko,« pojasnjuje pedagoška vodja Melita Lekše.

Drugi izziv pa je dejstvo, da lahko posebni program vzgoje in izobraževanja v OŠPP obiskujejo otroci in mladostniki do 26. leta, nato pa se vključijo v varstveno-delovne centre. Ker so ti prezasedeni, na Mirni opažajo stisko staršev, ki ne vedo, kam vključiti otroke po zaključku šolanja na šoli in v kraju, kjer se počutijo varne, dobrodošle in sprejete.

Tačke pomagačke v vrtcu Mokronožci

Otroke najmlajših treh skupin v starosti 1 - 4 let sta obiskala dva terapevtska para iz Društva za terapijo s pomočjo živali - Tačke Pomagačke. Prišle so Marinka s psičko Glory in pripravniški par Jerneja s psičko Justy. Otrokom so predstavile društvo in svoje kosmatince ter jih naučile, kako se s psom pravilno rokuje. Otroci so psički lahko pobožali in na njim primeren način nekateri celo premagali strah pred živalmi. Z otroki so se igrali igrico iskanja parov s pomočjo pridnih pasjih tačk in se pri tem sproščeno dotikali psičk. Štiriletniki pa so Glory in Justy peljali tudi na krajši sprehod na povodcu pod budnim spremstvom vodnic Marinke in Jerneje. Otroci in psički so preživeli prijetno skupno dopoldne, ki se jim bo vtisnilo v spomin.

Vesoljska ustvarjalna delavnica

Otroci oddelka Škratki so v vrtec povabili svoje očke, ki so se udeležili vesoljske ustvarjalne delavnice, kjer so skupaj izdelali različna vesoljska plovila. Ob koncu druženja so se posladkali s sadnimi nabolodci v obliki raket.

Zaslužen na počitnice ...

Šolsko leto smo začeli v veselem pričakovanju, saj so se gradbena dela na Podružnični šoli Trebelno bližala koncu. Pripravljali smo se na slavnostno odprtje, ko nas je na zaključni prireditvi Kulturna šola 2018, ki je potekala 21. septembra 2018 v Mariboru, razveselila razglasitev, da je naša šola postala najbolj kulturna šola leta 2018 v Sloveniji. Ta bleščeč naziv je pomenil veliko priznanje za naše dosedanje kulturno udejstvovanje in hkrati obvezo ter spodbudo, da raznoliko paleto kulturnih dejavnosti razvijamo tudi v prihodnje. Z nazivom smo postali tudi medijsko prepoznavni, tako na lokalnem in tudi na državnem nivoju, in s tem dobili številne priložnosti, da smo širši javnosti predstavili svoje bogate kulturne dejavnosti.

Zastavo kulturne šole smo slavnostno izobesili ob zaključku delovne sobote v septembru, ko smo s pohodom obeležili 25. obletnico slovenske mreže zdravih šol, katere članica smo že kar nekaj let, in se pridružili dejavnostim, ki jih je organizirala občina Mokronog-Trebelno v okviru projekta LAS – Medgeneracijska škratodelžela Mokronog.

Pomen tega priznanja je prepoznala tudi naša občina ustanoviteljica in nagradila vse učence z gledališko predstavo Sneguljčica ter šoli Mokronog ob občinskem prazniku podelila listino župana.

Veselje ob pridobljenem nazivu se še ni povsem poleglo, ko smo z velikim veseljem dočakali slovesno odprtje Športnega centra z novo telovadnico in prizidkom na Podružnični šoli Trebelno. V kulturnem programu so nas zopet navdušili učenci podružnične šole s predstavo Pika Nogavička, v kateri so poleg igre pokazali bogat plesni in glasbeni talent.

Nova telovadnica je tako uresničila dolgoletna prizadevanja mnogih generacij po prostoru, ki šoli in tudi lokalnemu okolju

omogoča ustrezne pogoje za izvedbo športne vadbe in rekreacije. Z adaptacijo šolskih prostorov, z dograditvijo dveh novih učilnic, knjižnice, jedilnice in z ureditvijo zunanjih športnih površin smo pridobili ustrežnejše pogoje za delo z učenci. Spomladi je ob šoli zacvetel še nov oddelek vrtca, ki smo ga slovesno odprli konec aprila.

Nova podoba šole je skupaj z dograjenim vrtcem in telovadnico postala očem prijeten, hkrati pa tudi bolj funkcionalen kompleks, na katerega smo lahko vsi ponosni.

Vsi pridobljeni športni objekti na matični in podružnični šoli nam nudijo pogoje, da učence spodbujamo k aktivnemu preživljanju prostega časa. V okviru poskusa razširjenega programa Gibanje za zdravje in dobro psihično ter fizično počutje otrok smo za vse učence organizirali športne dejavnosti in jim omogočili 5 ur gibanja na teden. Pozornost smo usmerili tudi na zdravo prehrano ter z različnimi programi, ki jih izvajajo naši zaposleni in zunanji sodelavci, učencem približali vsebine s področja zdravja in varnosti.

Učenci se zavedajo nevarnosti, ki prihajajo iz okolja, zato so se množično odzvali na likovni in literarni natečaj Uprave RS za zaščito in reševanje z naslovom Naravne in druge nesreče – Neurje. Naša šola je bila na regijskem nivoju izbrana za najuspešnejšo osnovno šolo letošnjega natečaja, zato smo bili gostitelji podelitve, naši učenci pa nagrajeni z lutkovno predstavo.

Na začetku šolskega leta smo učence predmetne stopnje razveselili z novimi garderobnimi omaricami, ki smo jih kupili s sredstvi šolskega sklada. To je bila dobra spodbuda, da so se učenci in zaposleni tudi v tem šolskem letu odzvali in zelo aktivno sodelovali v vseh akcijah zbiranja sredstev za šolski sklad. Veseli smo tudi prispevkov staršev, podjetnikov in društev. Idej, ki bi jih radi uresničili z zbranimi sredstvi

šolskega sklada, nam ne manjka, saj bi radi čim prej namestili garderobne omarice učencem razredne stopnje, dokupili še igrala na Trebelnem, uredili učilnico na prostem in s sredstvi sofinancirali dodatne programe, ki bogatijo naš program (London, Salzburg, šole v naravi ...). Pri nakupu šolskih potrebščin pomagamo tudi vsem tistim, ki zaprosijo za pomoč in to pomoč tudi potrebujejo. Namensko se zbirajo tudi sredstva za udeležbo učenca na World Scholar's Cup – svetovnem debatnem tekmovanju v angleščini, ki bo letos junija v Pekingu. Tekmovanja bi se sicer lahko udeležilo vseh šest učencev, ki so se uspešno predstavili na izboru v Ljubljani, a se je za tekmovanje v Pekingu odločil le osmošolec Jaka Zupančič.

Tudi v tem šolskem letu so se učenci poleg pouka in številnih dejavnosti ob pouku udeleževali tekmovanj v znanju in tudi letos dosegli bogato bero priznanj. Tako so osvojili 212 bronastih, 29 srebrnih in 4 zlata priznanja. Po najzlahtnejših so posegli sedmošolka Eva Pavlin – zlato priznanje iz znanja geografije, devetošolka Manca Miklavčič – zlato priznanje iz znanja o sladkorni bolezni, devetošolec Tim Nahtigal – zlato priznanje v konstruktorstvu - elektronika z robotiko ter osmošolec Rok Starič – zlato priznanje v robotiki. Do uspehov so jih vodili Marjetka Ganc, Milena Kralj in Tomaž Kušar.

Tudi letos so nas razveseljevali šahisti, predvsem Jera Čož, Zarja Sinur, Špela Završnik in Ana Rajer, ki so na državnem ekipnem tekmovanju osnovnih šol v šahu osvojile 3. mesto, za njihove treninge in uspehe sta zaslužna mentorja šahovskega krožka Cvetko Jakša v Mokronogu in Miro Šuštar na Trebelnem. Po nekaj letih pa so nas zopet navdušili naši odbojkarji, saj so zaigrali v polfinalu državnega tekmovanja v odbojki za starejše dečke.

Šolsko leto počasi zaključujemo in zaokrožili ga bomo z zaključno prireditvijo, na kateri se bodo predstavili pevski zbori šole in vrtca, za dosežke pa bomo skupaj z občino nagradili najuspešnejše učence.

**Prijazno Vas vabimo,
da se nam pridružite
v sredo, 19. junija 2019, ob 17.00
v Športni dvorani Mokronog.**

Brezskrbne počitniške dni vam želiva in naj bo to čas počitka, čas sprostitve, čas brez ure in čas, ki ga boste posvetili sebi in prijateljem.

**Zvonka Kostrevec in
Stanka Ban Virant**

Po stopinjah Gorjanskih škratov

V petek, 29. 3. 2019, so se pohodniki OŠ Mokronog podali na Trdinov vrh. Strma pot je bila še malo zasnežena, zato je rahlo drselo. Dobra obutev je pohodnikom pomagala premagati vse prepreke. Podrto drevje je bilo pravi izziv. Ob poti so spoznavali čemaž in spomladanske cvetlice. Ptički so prijeto prepevali in strmina je kmalu popustila. Znak za državno mejo je pohodnike opomnil, da je tu meja s Hrvaško. Na vrhu so si ogledali mogočen oddajnik in obe cerkvi. Obvezno žigosanje knjižic in čudovit razgled sta poplačala ves trud. Samo še zelo strm spust in kmalu so bili pri izviru večne mladosti. Seveda so se vsi skoraj okopali v zelo hladni vodi, a za mladost se je veljalo potruditi. Pot v dolino je bila dolga, toda ob spoznavanju narave in njenih lepot je kmalu minila. Vsi srečni in rdečih lic so prišli v dolino.

KK Balanca za pokal Trebelanček

Kolesarski klub dolenska BALANCA je v petek, 24. maja 2019, organiziral že 5. Kolesarski hitrostni vzpon na Trebelno za pokal Trebelanček.

Zanimiva tekma in sončno vreme sta privabila 74 kolesarjev in 4 kolesarke. Startali so pred pošto v Mokronogu in zaključili pri Okrepčevalnici Trebelanček na Trebelnem. Gorski kronometer je obsegal 4.6 km z višinsko razliko 260 m in s povprečnim naklonom 6 %.

Starti so potekali intervalno na eno minuto. Vsak udeleženec je na cilju dobil malico in pijačo. Absolutni zmagovalec, ki je bil prejemnik prehodnega pokala, je postal Gregor Sikošek iz JB team-a s časom 11.34. Med dekleti je slavila Mojca Lenarčič s časom 16.49. V Kategoriji goni pony je slavil Robert Oštir s časom 17.51.

Na cilju je zbrane kolesarje pozdravil župan Občine Mokronog-Trebelno Anton

Maver, ki se je zahvalil vsem, ki so se vzpona udeležili, še posebno pa domačemu kolesarskemu klubu za organizacijo čudovite prireditve, ki vsako leto privabi več kolesarjev. Kot posebna atrakcija so bili tudi kolesarji s poniji, ki jih je vsako leto nekoliko več. Kolesarski klub Dolenjska BALANCA se vsem sponzorjem (OKREPČEVALNICA TREBELANČEK, HESS, IND. PRODAJALNA DANA, ČIRO BAR, MONTER KOCJAN, INTELEKTA ŠENTRUPERT IN OBČINA MOKRONOG-TREBELNO) iskreno zahvaljuje, vsem tekmovalcem pa iskrene čestitke za dosežen rezultat.

Kolesarski klub Dolenjska balanca vas že sedaj vabi na 14. Kolesarski maraton po Mirnski dolini, ki bo v MOKRONOGU, 22. junija 2019, s startom ob 10. uri in na jubilejno 30. Kresno noč. Več fotografij si lahko ogledate na FB strani kluba.

KK Dolenjska Balanca

Osmi orientacijski pohod »Po poteh Gubčeve brigade«

Člani OO borcev za vrednote NOB Mokronog-Trebelno so dne 1.6.2019 že osmič organizirali orientacijski pohod po poteh Gubčeve brigade. Na razpis tekmovanja, ki je potekalo v okolici Mokronoga v dolžini cca 8,5 km, se je odzvalo 15 ekip, 8 članskih in 7 osnovnošolskih. Med razgibanim pohodom, po hribovju okoli Mokronoga in sosednjih vasi, so se morali tekmovalci spoprijeti z različnimi nalogami kot so: petje, streljanje z zračno puško, streljanje z lokom, metanje bombe v cilj in na cilju še reševanje testa o dogajanjih med NOB 1941 - 1945 in Osamosvojitveno vojno.

Rezultati so bili zelo izenačeni, kar je še dodatno popestrilo tekmo.

- Člani 1. mesto ekipa SOKOLI RMR, Mirna
- 2. mesto ekipa ZVONČKI, OŠ Mokronog
- 3. mesto ekipa PGD Trebelno
- Mladi 1. mesto ekipa SAVANCI, OŠ Mokronog
- 2. mesto ekipa ZELENKO, OŠ Mokronog
- 3. mesto ekipa ŽIRAFE NA KOLESU, OŠ Mokronog

Najboljši trije v kategorijah so prejeli pokale in praktične nagrade, ki so jih prispevali donatorji iz naše ter Šentrupertske občine. Najboljša ekipa v obeh kategorijah, SOKOLI, RMR z Mirne (Andrej Tratar, Jože Zorenč in Vojko Smole), ki so dosegli 950 točk, pa je prejela še prehodni pokal Gubčeve brigade.

Na cilju je potekalo še tekmovanje v streljanju z zračno puško, prijavilo se je 23 tekmovalcev. Med mladimi je zmagal Tadej Hrastar, drugi je bil Jan Pikel, tretji pa Patrik Grebenc. V članski konkurenci pa je zmagal Igor Hrovat, drugi je bil Jure Poljanc, tretja pa je bila Katja Borštnar. Najboljši trije v obeh konkurencah so prejeli medalje, in praktične nagrade.

Vidimo se naslednje leto. Hvala občini Mokronog-Trebelno za pomoč pri izvedbi, donatorjem in vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi orientacijskega pohoda.

Mišo Hrovat

Razširjeno delo PGD Trebelno

Imena godbenikov je zbral Jože Povšič, ime in priimek pa še vedno skriva klarinetist, prvi, ki sedi na levi strani. Morda se je pisal Gorenc in bil doma (spet morda) z Brezovice. Če ga kdo prepozna, prosimo, naj sporoči na uredništvo, ali kar gospodu Jožetu Povšiču, GSM 041 663 847.

Ob prazniku občine Mokronog–Trebelno je sodelovalo tudi naše društvo. V športnem centru OŠ Trebelno smo 17.3.2019 s pomočjo občine predstavili krajši kulturni program ob 80 letnici prvega nastopa gasilske godbe PGD Trebelno. Prvič je godba nastopila 19.3.1939 v takratnem Marijinem domu na Trebelnem. Na tokratni prireditvi smo lahko prisluhnili pihalnemu orkestru Trebnje, Tavžent rožam Trebelno, ljudskim pevcem Trebelno, harmonikašem s Trebelnega in mešanemu pevskemu zboru PGD Trebelno. S svojim programom so prireditev popestrili tudi učenci OŠ Trebelno in njihove mažoretke. Program je povezoval Starič Martin. Pripravili smo tudi zgodovino godbe iz leta 1939. Seveda pa brez govora Antona Mavra, župana občine Mokronog–Trebelno, ni šlo. Z lepimi besedami je nagovoril zbrane, pohvalil naše koristno delo in predanost društvu, ter predstavil dobro sodelovanje med gasilci in občino. Občini in županu se za vse lepo zahvaljujemo.

27.4.2019 je v večnamenskem domu na Trebelnem potekala vaja GPO Mokronog–Trebelno v sodelovanju s PGD Trebnje. Na

vaji so predstavili novo pridobitev, avto – lestve za katero je svoj delež prispevala tudi občina Mokronog–Trebelno. Med gledalci je bilo veliko gasilcev in ostalih občanov. Vajo smo izkoristili za sanacijo na večnamenskem domu, kjer imamo že kar nekaj časa težave z golobi in kunami.

4.5.2019 smo organizirali orientacijsko tekmovanje za gasilsko mladino. Tekmovanja se je udeležilo kar 72 ekip. GZ Trebnje so zastopali pionirke in pionirji, mladinke in mladinci, pripravnice in pripravniki. Poskrbeli smo tudi za pogostitev.

25.5.2019 smo sprejeli prav posebne goste. Obiskali so nas avstrijski gasilci, s katerimi zelo dobro sodelujemo že od leta 1995, ko so nam podarili prvo vozilo s cisterno. Obiska se je udeležil tudi župan občine Mokronog–Trebelno. Za gesto se mu prav lepo zahvaljujemo.

Mešani pevski zbor PGD Trebelno se bo 1.6.2019 v PGD Sevnica udeležil 35. srečanja gasilskih pevskih zborov ter gasilskih godb SLOVENIJE. To bo že četrta udeležba našega pevskega zbora.

Zagotovo se je v preteklem pol leta odvila še kakšna dejavnost, ki je nismo zapisali,

kar pa ne pomeni, da nismo marljivi in delavni. Lahko bi rekli, da tako kot brez čebelic delavk, tudi brez gasilcev ne gre. Doživeli smo veliko lepih trenutkov.

Z gasilskim pozdravom »NA POMOČ«

Želimo
Vam lepo
in mirno
poletje.

Uredništvo

70 let delovanja PGD Sveti Križ

Leta 1949 je bilo ustanovljeno PGD Sveti Križ. Prvi predsednik društva je bil Anton Kisovec, poveljnik pa Stane Lukič. Predsedstvo društva je med leti 1967 in 1984 nadaljeval Vid Zupančič, 30 naslednjih let pa je funkcijo predsednika opravljal Rudolf Zupančič st., od leta 2014 društvu predstavlja Aleš Zupančič.

Skozi vsa leta smo člani, večina s prostovoljnimi prispevki in prostovoljnim delom, gradili in opremljali gasilski dom ter posodabljali opremo. Pripravljali smo požarne vaje ter sodelovali na tekmovanjih. Svetokriški gasilci smo bili vedno poleg osnovnega gasilskega poslanstva tudi po-

gon družabnega življenja v našem okolju. Poleg prirejanja gasilskih veselic, ki so bile znane daleč naokoli, smo se vrsto let udeleževali pustne maškarade v Mokronogu, prirejamo ocenjevanje mladih vin, organiziramo čistilne akcije in različna usposabljanja in delavnice, kot je uporaba AED in prva pomoč ne samo za gasilce, ampak tudi za krajanje našega območja. Prvi v naši občini smo izpostavili AED, ki je dostopen pri vhodnih vratih v gasilni dom.

Zadnja leta se društvo mladi, imamo namreč 32 mladih članov, ki so dogajanje v društvu zelo popestrili. Poleg priprav in udeležbe na vseh tekmovanjih, kjer dosega-

mo odlične rezultate, priredimo kostanjeve piknike, pred poletnimi počitnicami smo se lani odpravili na izlet, letos pa pripravljamo gasilsko veselico. Prostovoljno delo in prispevki članov ter občanov so temelj za naš razvoj in obstoj, zato se vsem lepo zahvaljujemo za čas in sredstva, ki ste nam jih namenili. Pred praznikom dneva državnosti, 24. junija 2019, prirejamo gasilsko veselico ob 70-letnici delovanja društva in hkrati uradno prevzemamo novo gasilsko vozilo GVM. Vabimo vse občane, še posebej tiste, ki ste darovali za naše vozilo.

Z gasilskim pozdravom NA POMOČ!

Opravičilo

Spoštovani urednik g. Peček, spoštovana namestnica urednika ga. Krnc!

Vsakič, ko najdem glasilo Odsev v poštnem nabiralniku, se ga razveselim in ga z velikim zanimanjem prelistam. Tudi včeraj je bilo tako.

V članku z naslovom Tekmovanje gasilske mladine me je presenetilo, ker ni bil omenjen dosežek naših pionirk, ki so se uvrstile na 3. mesto. Glede na dejstvo, da je naša ekipa pionirk, poleg mladincev iz PGD Štatenberk, na stopničkah zastopala OGP Mokronog-Trebelno, bi pričakovala vsaj pošteno objavo, če že ne čestitk.

Ker je kot avtor podpisana Gasilska zveza Trebnje, smo preverili, kakšne podatke so vam pošiljali.

Takoj so nam posredovali vam poslani članke in ta članek se razlikuje ravno v delu, kjer je omenjen naš dosežek.

Sila neprijetna zadeva tako za naše mlade tekmovalce, za mentorje, ki se z njimi trudimo, njihove starše, ki so zelo ponosni na dosežke svojih otrok, in za vse, ki nas podpirajo.

Moram dodati, da smo takoj prejeli odzive staršev.

Tokrat smatramo, da je bil na delu tiskarski škrat, ki je s svojo moko tace stopil ravno v „naš stavek“. Pričakujemo popravek in opravičilo v naslednji številki Odseva.

Z veseljem vam bomo posredovali tudi fotografije s tega tekmovanja, pa tudi druge dosežke društva bi ob 70. letnici delovanja PGD Sveti Križ lahko objavili, sem prepričana, da bi občani z veseljem prebrali.

V pričakovanju odgovora Vas lepo pozdravljamo z gasilskim pozdravom Na pomoč!

V imenu PGD Sveti Križ zapisala Bernarda B. Zupančič, članica, mentorica

Spoštovana gospa Bernarda B. Zupančič!

Škrat je res odnesel polovico stavka. Cel je tak: „Od 37 ekip pionirjev, ki so nastopili na sobotnem tekmovanju, so se medalj in pokala razveselili člani tekmovalne ekipe PGD Občine 1 in Občine 2 za prvi dve mesti **ter pionirji iz PGD Sveti Križ 2 za odlično 3. mesto.**“ In seveda sem kriv, ker tega nisem opazil. Vse prizadete prosim, da sprejmete moje opravičilo.

Zapisi ste še: „Z veseljem vam bomo posredovali tudi fotografije s tega tekmovanja, pa tudi druge dosežke društva bi ob 70. letnici delovanja PGD Sveti Križ lahko objavili, sem prepričana, da bi občani z veseljem prebrali.“ Odsev z veseljem pričakuje vaše prispevke. V večini aktivnih društev v občini se je obveščanje javnosti že zdavnaj preselilo iz statutih v njihov delovni ritem in pri tem s pridom uporabljajo tudi strani občinskega glasila.

Z gasilskim pozdravom NA POMOČ!

Stane Peček, odgovorni urednik

Na sliki iz leve proti desni stojijo Tone Gole, Anton Bevc st., Viktor Ober, Ludvik Boltežar, Anton Renar, Vid Zupančič, Nace Udovč, Peter Gorjup, Franc Simončič, Mitja Berce in Tone Bevc; klečijo Jože Zupančič, Anton Starič, Jaka Hočevar in Boris Žnidaršič.

Pregovori o mesecih

Dvesto let je minilo od smrti VALENTINA VODNIKA (1758 – 1819), ki je oral ledino kot prvi slovenski pesnik in urednik prvega slovenskega časnika LUBLANSKE NOVICE. Spomnimo se ga z njegovimi pregovori o mesecih.

Prosinec - januar
Kratek je pust,
rôčno si vzamte žené!
Kratek je ples,
kvatre zakonske dolgé.

Svečan - februar
Bolj bode pridna
pozimi predica,
dalj bo rožljala
pod palcem petica.

Sušec - marec
Trte se jokajo,
potlej rodé,
kteri pít hočejo,
naj se poté.

Mali traven - april
Jablane, hruške
in druge cepé
cepi v mladosti
za stare zobé!

Veliki traven - maj
Natvóra jeseni
pretrudna zaspi,
zato se spomladi
vesela zbudi.

Rožnik - junij
Lepoto dá zemlji
toplo lét,
nedolžnost mladenčém
pravi cvet.

Mali srpan - julij
Lej, ktir so poleti
pred zarjo vstajáli,
so bodo pozimi
za hajdo naspali.

Veliki srpan - avgust
Obirajo hajdo
nedolžne tatice,
čbelárjem pa nósjo
debele mošnjíce.

Kimavec - september
Teríce pogačo,
potvico jedó,
lanóvi Slovencem
ruménce nesó.

Vinotok - oktober
Grozdje mastí
veseli Dolénjc,
vózi pa mošt
bogati Gorénjc.

Listopad - november
Je nadelana cesta,
ne zajemajo pesta.

Gruden - december
Kdor klobas pozimi hrani,
se poleti muham brani.

Ravnanje z odpadno silažno folijo

Opadna silažna folija je odpadke kmetijske dejavnosti in ni komunalni odpadke (odvoz ni v pristojnosti komunalnega podjetja). Zatorej odlaganje v zabojnike za komunalne odpadke, poleg zabojnikov ali drugje v naravi ni dovoljeno.

Opadno silažno folijo se lahko odda v zbirnem centru Globoko, lahko pa se jo odda tudi podjetju Plasta d.o.o. v Šen-trupertu, ki je pooblaščen za zbiranje tovrstnega odpadka. Oddaja je v obeh primerih brezplačna. Pri oddaji kmet dobi Evidenčni list o prevzemu odpadka, ki kmetu služi kot dokaz v morebitnih inšpekcijskih pregledih ravnanja z odpadki iz kmetijske dejavnosti.

Opadna silažna folija mora biti pred oddajo očiščena, brez mulja, zemljine, PP mrežic, lesa ipd.

Torej je potrebno odpadno folijo le naložiti in pripeljati – **enostavno, hitro in brez obremenjevanja okolja.**

Medobčinski inšpektorat in redarstvo

ODSEV, ISSN 1855-3443. Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Mokronog-Trebelno, Pod Gradom 2, 8230 Mokronog. Uredniški odbor Stane PEČEK, odgovorni urednik, 031 296 111, stane.pecek@siol.net

Petra KRNC, namestnica odgovornega urednika, 031 513 462, krnc.petra@gmail.com, Mojca PEKOLJ, članica/direktorica občinske uprave Mokronog-Trebelno, Jerneja DRAGAN, članica, dragan.jerneja@gmail.com, Dragica RIBIČ, ribic.dragica@gmail.com, Sandra FIŠTER, član. Grafična realizacija: Tomograf, Novo mesto. Naklada: 1200 izvodov. ODSEV dobijo vsa gospodinjstva v občini Mokronog-Trebelno brezplačno. Uredništvo si pridržuje pravico da ne objavi, delno objavi ali krajša prispevke v skladu z uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Nenaročeni in nedogovorjeni prispevki so lahko dolgi do 1500 znakov, skupaj s presledki, in morajo biti podpisani s polnim imenom in priimkom. Na izrecno željo uredništvu znanega avtorja prispevka, se ime in priimek le-tega lahko tudi ne objavi. Uredništvo si v skladu z Odlokom o izdajanju občinskega glasila Odsev pridržuje pravico, da neprimerne in žaljive vsebine ne objavi. Fotografije, prilepljene v word, zaradi slabe kakovosti ne bodo objavljene.

Prispevke pošljite po elektronski pošti na naslov: urednistvo.odsev@mokronog-trebelno.si **do nedelje, 1. septembra 2019.** ali na naslov uredništva: ODSEV, Pod Gradom 2, 8230 Mokronog. Tu dobite tudi informacije o oglaševanju.

Rumeni sleč,

znanstveno *Rhododendron luteum* Sweet, po domače tudi azalea, velja v Sloveniji za avtohtono rastlinsko vrsto in je uvrščena na seznam zavarovanih in ogroženih vrst. Prvotno domovanje rumenega sleča so gorati predeli ob vzhodni in južni obali Črnega morja. V Sloveniji so ga odkrili leta 1954. Raziskovalci še niso razvozlati, kako je ta listopadni grm, s čudovitimi, omamno dišečimi cvetovi, ki zacvetijo v začetku maja, prišel v naše kraje. Raste v kislih tleh brez apnenca in na toplih rastiščih, pogosto na obronkih gozdov v družbi kostanja, bukve in gradna (vrsta hrasta). V Evropi živi na treh večjih sklenjenih območjih, v Sloveniji pa je raztresenih le nekaj manjših rastišč, v Brusnicah, Boštanju (največje pri nas), na Vrhku pri Tržišču in v Gabrju, ki so del evropskega ekološkega omrežja Natura 2000; rastišča v Krmelju, Vrh nad Boštanjem, Apneniku in v Mokronogu pa so evidentirana šele z raziskavo leta 2010.

Pred nedavnim, torej.

Na mokronoško rastišče me je opozoril domačin **Ludvik Jerman**, kmetijec seveda,

pa ne samo kot direktor kmetijske zadruge. Vse zgoraj napisano sem povzel po njegovem pripovedovanju, pri stričku Googlu sem le preveril zanesljivost spomina. Ludvik, hvala! Hvala tudi sinu **Tomažu**, ki je naju, z mano je bila kustodinja in fotografinja **Alenka Lamovšek Stražišar**, pričakal na razpotju Križni Vrh – Debenec in, uf, zame kar prehitro, vodil po zaraščeni vleki v desni breg. No, še preden sem izpustil dušo, smo se znašli sredi zaščitene in ogrožene rumeno žareče omamnosti. Medtem ko je Alenka kradla z objektivom (nekaj tega tudi za vas, ki berete *Odsev*), se mi je sprehajalo po malih sivih celicah, da imamo prenekatero lepoto preveč pred nosom, da bi jo videli.

Načrtovalcem avtohtone in turistične ponudbe tega prostora pa naj bo tole izziv. Seveda bo treba neke stvari postoriti. Za začetek odkriti lastnika gozda, urediti nekaj deset metrov poti, počistiti rastišče ... Morda si najprej ogledati, kako so na zaščiteno azalejo ponosni v bližnjem Vrhku ali Boštanju.

Stane Peček

Štatenberški gasilci vabijo

Prva julijska sobota bo v Ornuški vasi, kjer je lociran gasilski dom, v znamenju gasilske veselice.

ORNUŠKA VAS – Tukajšnji domači gasilci že vrsto let skrbijo za tovrstna družabna srečanja z glasbo v živo. »Nekdaj so bile veselice pod Staričevim ali Brajerjevim kozolcev in vedno številčno obiskane. Nemaokrat se je zgodilo, da je kakšen prespal tudi na kozolcu, saj so ponujali udobje zaradi skladiščenega sena,« pojasni predsednik PGD Štatenberk Robi Pucelj in dodaja, da se letošnje dogajanje prične s tradicionalnim gasilskim tekmovanjem za pokal treh občin. »Ob 17. uri se prične gasilsko tekmovanje. Dolenjske ekipe se pomerijo v spretnosti, znanju in hitrosti, najuspešnejšim ekipam pa podelimo priznanja in pokale,« obrazloži.

Po tekmovalnem delu in razglasitvi sledi druženje ob glasbi v živo, za katero bo letos skrbel prepoznaten ansambel Pogum. Štatenberške gasilke in gasilci se nadejajo vaše zanesljive družbe in obljublajo »dobro hrano in pijačo ter veselje do jutranjih ur«.

D. R.

Šašelj Ivan Feliks

Pred 160 leti, 13. maja 1859, se je v Mokronogu (peku Janezu in Mariji r. Slatnar iz Šentlovrenca) rodil ŠAŠELJ IVAN FELIKS, zgodovinski pisec in zbiralec ljudskega izročila. Osnovno šolo je obiskoval v rodnem kraju, gimnazijo v Novem mestu, v Ljubljani pa študiral bogoslovje. Bil je kaplan na Otočcu, župni upravitelj v Adlešičih, kot upokojenec pa živel v Šentlovrencu, kjer je leta 15. okt. 1944 umrl in je tam tudi pokopan.

Še kot srednješolec je leta 1879 v Pričenski hosti izkopal lonec z okoli 4000 rimskimi novci. Od takrat se je do konca življenja posvečal predvsem krajevni zgodovini.

Iz njegovega članka, ki je pod naslovom Mokronog izšel v časopisu *Dom in svet* (1891, št. 4.) objavljamo odlomek. Besedilo ni posodobljeno, saj je razumljivo, hkrati pa od-slikava raven slovenskega jezika pred stoletjem.

Najbolj je zaslovel Mokronog po svetu l. 1871. s svojim — potresom. To je bilo eno usode polno leto, katerega starejših ljudij gotovo ne bode nikdo pozabil vse svoje živo dni. Vsaj se je pa tudi treslo več nego leto dnij skoraj vsak dan brez izjeme. Prestrašeno ljudstvo užilo je strahu, kakor ne prej ne kasnej nikdar. Najhujša pa je bila noč 2. decembra, katero so prečuli vsi pod milim nebom. Treslo se je celo noč pod nogami in tako strašno je bobnelo v zemlji, da so mislili na sodnji dan, in da več ne dočakajo belega dneva. V največjem strahu so se zbirali v sprevod na Žalostno goro k žalostni Materi Božji, da bi jo prosili pomoči. Bila je to polnočna procesija iz trga na Goro, kakoršne ni bilo ne prej ne kasnej več. Tudi naslednja leta se je oglašal potres še večkrat, posebno v spomladi 1. 1876. in 1. 1881., ko je bila ona katastrofa v Zagrebu. Dandanes pa je zopet vse mirno. Današnji Mokronog, ki se je od Valvasorjevega časa, kakor nam kaže podoba v Valvasorju, zelo razširil in povečal, je precej lep trg. V zadnjih desetletjih pozidali so mnogo lepih hiš. Najlepša med njimi je nekdanja Pehanitova hiša, katero nam kaže slika na levi strani Mokronoga, podobna čednemu gradu. V njej so vsi uradi: sodišče, davčni urad, notarijat in pa zapori za hudodelce. Razun »Trga« ima še štiri dele, ki se imenujejo : Paradiž, Frenga, Šavergasa in Za zidom. Posebno dobro je preskrbljen z zdravo pitno vodo, katero mu podaja šest vodnjakov, vrelcev, ki nikdar ne presahnejo. Razven omenjenih uradov je v njem še brzovjavni urad in pošta, zvezana s Trebnjem in Radno. Mokronog šteje po zadnjem števljenju z dne 31. grudnia 1890. 1.843 prebivalcev, ki stanujejo v 160. hišah. Za izobrazbo naroda skrbi šola, katere začetek sega v 1808.

Pripravil Stane Peček

30. KRESNA NOČ

MOKRONOG

22. 6.

ZAČETEK

17.30

NOVI SPOMINI in ŠPELA GROŠELJ

VSESLOVENSKI SEJEM TURISTIČNIH VSEBIN

17.30: Stari trg Mokronog

- uprizoritev legende o nastanku grba Mokronog,
- vseslovenski sejem turističnih vsebin,
- glasbeni in pevski nastopi ter občaji na temo kresa,
- folklorna skupina Kres,
- delavnica - izdelava kresnih venčkov,
- čarodej MA& ± Jernej Drofenik,
- animacijska delavnica za otroke in škratje Mokronožci.

21.15: za Strelovim turnom

- prižig kresa,
- zabava z ansamblom Novi spomini in Špelo Grošelj.

Spremljajoči program

- 9.00: Turnir v odbojki na mivki
- 10.00: Kolesarski maraton po Mirnski dolini
- 17.15: Proslava ob dnevu državnosti

ORGANIZATOR:

Turistično društvo Mokronog
PGD Mokronog
v sodelovanju s širšo lokalno skupnostjo

Ko pod večer se snidemo,
V Mokronogu na kresni noč,
na čudeže vsi čakamo,
na tisto, kar ni v naši moči.

Kresničкова pesem

Občina
Mokronog-
Dravograd

TURISTIČNA
ZUNANJA
SLOVENIJA

I FEEL
SLOVENIA

PGD
Mokronog

TURISTIČNI
SLOVENIJA